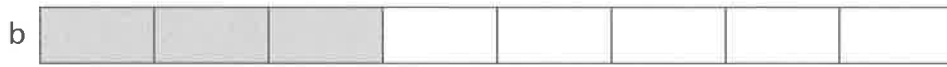

1 Vul in.

De breuk kan bij de pijn staan.

.....deel van de strook is gekleurd.

Som

Vul in.

..... deel is gekleurd.

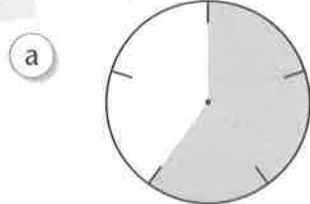
De breuk kan bij de pijn staan.

Zo doe ik dat.

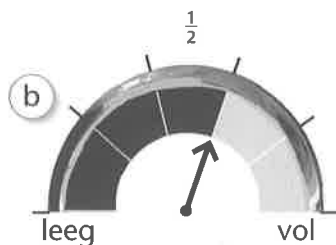
a Kijk in hoeveel stukken de figuur is verdeeld. **7**
Hoeveel stukken zijn gekleurd? **3**
Welk deel hoort erbij? $\frac{3}{7}$ *deel*

b Kijk in hoeveel stukken de lijn is verdeeld. **3**
Hoeveel is 1 stuk? $\frac{1}{3}$ **deel**
Waar staat de pijl? **Bij het 2e stuk**
Welk deel hoort bij de pijl? $\frac{2}{3}$ **deel**

2 Vul in.

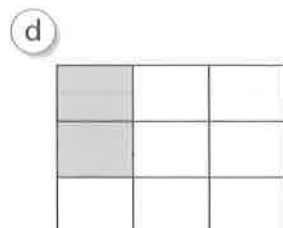
..... deel is gekleurd.

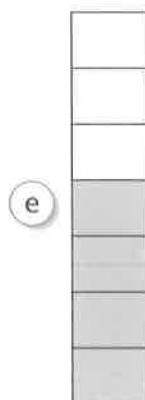
Nog deel van de
tank is gevuld.

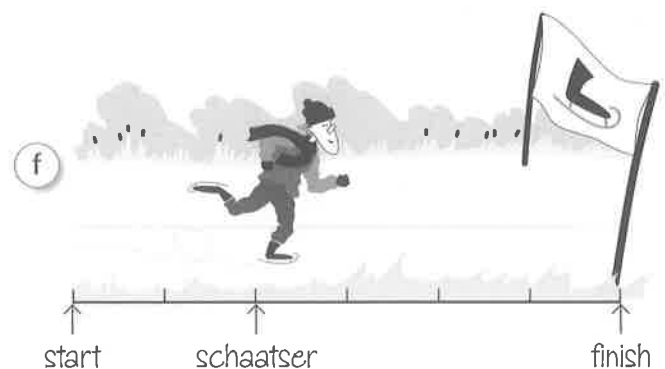
De breuk kan bij de pijn staan.

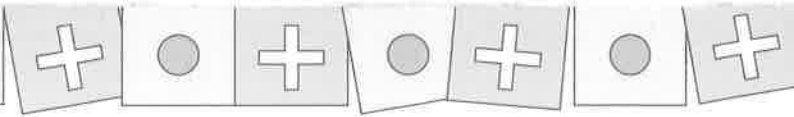
..... deel is gekleurd.

..... deel
is gevuld.

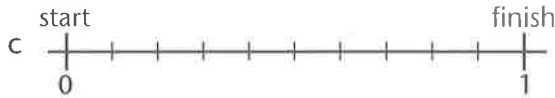
De schaatser heeft al
..... deel geschaatst.

1 Vul in.

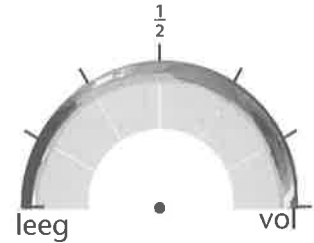

$\frac{1}{3}$ deel van de reep is op.
Kleur hoeveel dat is.

De schaatser is op $\frac{1}{2}$ deel van de baan.
Geef met een pijl aan waar dat is.

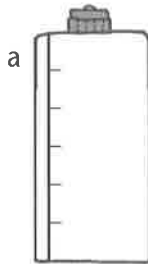
b

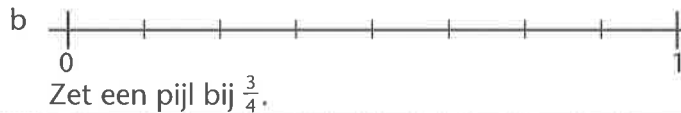
Er is nog $\frac{1}{6}$ deel over in de tank.
Zet de pijl op de goede plaats.

Som

Vul in.

$\frac{2}{3}$ deel van de inhoud van de fles is gebruikt.
Kleur hoeveel er nog over is.

Zo doe ik dat.

a In hoeveel stukken is de figuur verdeeld? **6**

Welk deel is gebruikt? $\frac{2}{3}$ deel van 6 is 4

Kleur wat over is. $6 - 4 = 2$

Dus 2 stukjes kleuren.

b In hoeveel stukken is de lijn verdeeld? **8**

Waar moet de pijl staan? Bij $\frac{3}{4}$

$\frac{3}{4}$ deel van 8 is? **6**. Teken een pijl bij $\frac{6}{8}$ deel.

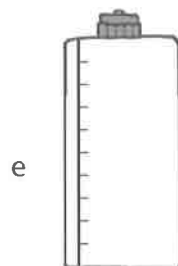
2 Vul in.

$\frac{2}{3}$ deel van de reep is op. Kleur hoeveel er nog over is.

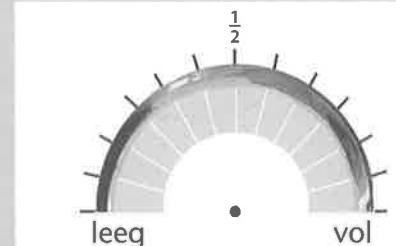

Zet een pijl bij $\frac{1}{3}$.

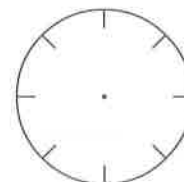
$\frac{4}{5}$ deel uit deze fles is op. Kleur hoeveel er nog over is.

b

Er is nog $\frac{1}{4}$ deel over in de tank.
Zet de pijl op de juiste plaats.

d

$\frac{3}{4}$ deel is al op. Kleur hoeveel er nog over is.

f

De schaatser heeft al $\frac{1}{6}$ deel van de baan afgelegd. Geef met een pijl aan waar de schaatser is.

1 Reken uit. Doe het handig.

samen

€

samen

€

$$125 + 200 + 75 = \dots\dots\dots$$

$$165 + 150 + 35 = \dots\dots\dots$$

$$350 - 180 - 20 = \dots\dots\dots$$

$$425 - 115 - 85 = \dots\dots\dots$$

Som

Reken uit. Doe het handig.

a

samen

€

Zo doe ik dat.

a Kijk naar de centen (achter de komma).

Welke 2 zijn samen 100 cent?

Tel deze 2 bij elkaar: € 3,80 + € 1,20 = € 5,-

De som wordt nu: € 5,- + € 2,25 = € 7,25

b $175 + 320 + 125 = \dots\dots\dots$

c $400 - 35 - 165 = \dots\dots\dots$

b Tel eerst 2 handige getallen bij elkaar: $175 + 125 = 300$

Tel dan het laatste getal erbij: $300 + 320 = 620$

c Tel 2 handige getallen die eraf moeten bij elkaar:

$$35 + 165 = 200$$

Er moet dus 200 af, dus: $400 - 200 = 200$

2 Reken uit. Doe het handig.
Schrijf op hoe je rekent.

samen

€

samen

€

samen

€

$$265 + 420 + 135 = \dots\dots\dots$$

$$145 + 255 + 150 = \dots\dots\dots$$

$$281 + 225 + 119 = \dots\dots\dots$$

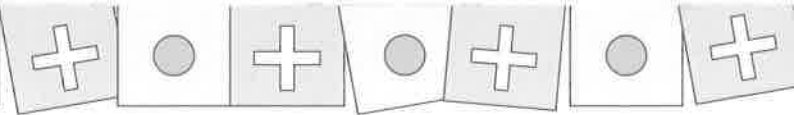
$$164 + 257 + 43 = \dots\dots\dots$$

$$400 - 180 - 220 = \dots\dots\dots$$

$$550 - 164 - 236 = \dots\dots\dots$$

$$635 - 145 - 255 = \dots\dots\dots$$

$$543 - 128 - 72 = \dots\dots\dots$$

1 Reken uit. Doe het handig. Schrijf op hoe je rekent.

samen

€

samen

€

samen

€

$$1384 + 365 + 216 = \dots\dots\dots$$

$$573 + 227 - 350 = \dots\dots\dots$$

$$1356 - 180 - 220 = \dots\dots\dots$$

$$1189 - 239 + 58 = \dots\dots\dots$$

Som

Reken uit. Doe het handig.

a

samen

€

Zo doe ik dat.

- a Zoek de bedragen die gemakkelijk zijn op te tellen (centen die samen 1 euro zijn): € 2,65 + € 15,35 = € 18,- en € 3,85 + € 8,15 = € 12,-
De som wordt nu: € 18,- + € 12,- = € 30,-

b $578 + 183 - 58 = \dots\dots\dots$

- b Zoek een handige volgorde om mee te rekenen:
 $578 - 58 = 520$
De som is nu: $520 + 183 = 703$

2 Reken uit. Doe het handig.

samen

€

samen

€

samen

€

samen

€

$$926 + 354 + 274 = \dots\dots\dots$$

$$1258 - 264 - 136 = \dots\dots\dots$$

$$673 - 133 + 264 = \dots\dots\dots$$

$$249 + 241 + 351 = \dots\dots\dots$$

$$1526 - 175 - 325 = \dots\dots\dots$$

$$593 - 175 + 375 = \dots\dots\dots$$

$$1265 + 135 + 245 = \dots\dots\dots$$

$$1138 - 119 - 281 = \dots\dots\dots$$

$$978 + 115 - 128 = \dots\dots\dots$$

$$1120 + 280 + 425 = \dots\dots\dots$$

$$1805 - 175 - 125 = \dots\dots\dots$$

$$664 - 125 + 136 = \dots\dots\dots$$

1 Reken uit.

$$\begin{array}{r} 45,50 \\ + 26,20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42,80 \\ + 76,40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36,5 \\ + 22,7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61,80 \\ - 45,40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24,00 \\ - 21,80 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68,5 \\ - 23,6 \\ \hline \end{array}$$

Som a

Kijk in de tabel bij opgave 2a en schrijf onder elkaar. Reken daarna uit.

Hoeveel geld hebben de kinderen van groep 7c samen opgehaald?

$$\begin{array}{r} 176,20 \\ + 218,00 \\ \hline 394,20 \end{array}$$

Zo doe ik dat.

Welke getallen gebruik je? € 176,20 en € 218,-
Optellen of aftrekken? **Optellen**

0 + 0 = 0. Schrijf 0 eronder.

2 + 0 = 2. Schrijf 2 eronder.

Schrijf de komma.

6 + 8 = 14. Schrijf 4 eronder en wissel in. Schrijf 1 bij de tientallen erboven.

1 + 7 + 1 = 9. Schrijf 9 eronder.

1 + 2 = 3. Schrijf 3 eronder.

2 a Kijk in de tabel en schrijf onder elkaar.
Reken daarna uit.

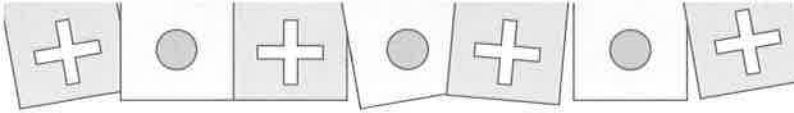
opbrengst sponsorloop groep 7			
groep	7a	7b	7c
jongens	€ 191,90	€ 228,30	€ 176,20
meisjes	€ 186,20	€ 196,70	€ 218,-

Hoeveel geld werd er in totaal opgehaald:

door de jongens van
groep 7a en 7b?

door alle jongens?

door alle meisjes?

Som b

Kijk in de tabel bij opgave 2b. Wat is het verschil tussen de jongens en de meisjes in groep 7b?

Zo doe ik dat.

Welke getallen gebruik je? **€ 228,30 en € 196,70**

Optellen of aftrekken? **Aftrekken**

Schrijf bij aftrekken het grootste getal bovenaan.

$$\begin{array}{r} 112713 \\ 228,30 \\ - 196,70 \\ \hline 31,60 \end{array}$$

$0 - 0 = 0$. Schrijf 0 eronder.
 $3 - 7$ = gaat niet. Wissel 10 in.
 $13 - 7 = 6$. Schrijf 6 eronder.
8 tientallen wordt 7 tientallen.
 $7 - 6 = 1$
 $2 - 9$ = gaat niet. Wissel 10 in.
 $12 - 9 = 3$. Schrijf 3 eronder.
2 tientallen wordt 1 tiental.
 $1 - 1 = 0$

- 2** b Kijk in de tabel en schrijf onder elkaar.
Reken daarna uit.

opbrengst sponsorloop groep 7			
groep	7a	7b	7c
jongens	€ 191,90	€ 228,30	€ 176,20
meisjes	€ 186,20	€ 196,70	€ 218,-

Wat is het verschil in opbrengst tussen:

de jongens van groep 7a
en de jongens in groep 7b?

de jongens en meisjes
van groep 7b?

de jongens en meisjes
van groep 7c?

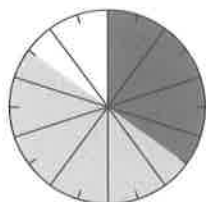
1 Hoeveel procent? Kijk in de cirkel en vul in.

- % komt lopend naar school.
- % komt op de fiets.
- % wordt met de auto gebracht.

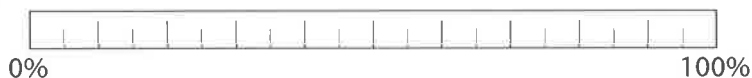
Som

a Hoeveel procent. Kijk in de cirkel en vul in.

- % tennist.
- % voetbalt.
- % zwemt.

b Hoeveel procent? Reken uit.

35% van de kinderen die zwemmen zijn jongens.
Dus% zijn meisjes.

Zo doe ik dat.

a Alles samen is 100%, ieder heel stukje is 10%.

$1\frac{1}{2}$ stukje is dus $10 + 5 = 15\%$

5 stukjes is $5 \times 10 = 50\%$

$3\frac{1}{2}$ stukje is $30 + 5 = 35\%$

b Alles samen is 100%, ieder heel stukje is 10%.

35%, dat zijn 3 hele stukjes en nog een half stukje.

Alles is 100%, 35% zijn jongens.

$100 - 35 = 65$

Dus 65% zijn meisjes.

2 Hoeveel procent? Reken uit.

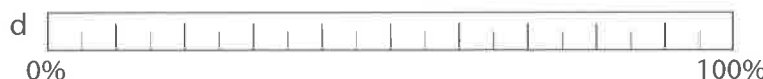
60% van de kinderen in de klas zijn jongens.

Dus% van de kinderen zijn meisjes.

15% van de kinderen zit op judo, 20% van de kinderen doet aan tennis.

De rest:% doet aan een andere sport.

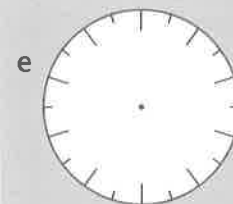
De helft van de kinderen lust ranja.

Dat is%.

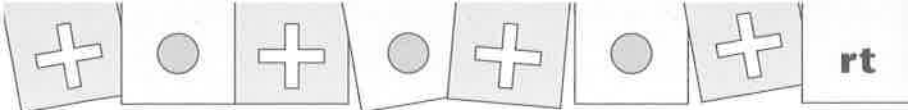
70% van de kinderen komt lopend naar school.

Dus% komt op een andere manier naar school.

Een kwart van de kinderen lust een ijsje.

Dat is%.

1 Reken uit.

a 10 van de 100 kinderen tennissen.

Dat is $\frac{1}{10}$ deel en dus 10 %.

c 50 van de 100 kinderen voetballen.

Dat is deel en dus %.

e 25 van de 100 kinderen zwemmen.

Dat is deel en dus %.

b 1 van de 100 kinderen turnt.

Dat is deel en dus %.

d 7 van de 28 kinderen hebben een bril.

Dat is deel en dus %.

Som

Reken uit.

a 9 van de 36 kinderen zitten op voetbal.

Dat is %.

b Van de 400 kinderen komen er 280

lopend naar school. Dat is %.

Zo doe ik dat.

$$a \quad \frac{9}{36} = \frac{1}{4} = 25\%$$

b Als het 1% is, dan is het $400 : 100 = 4$
Dan zijn het 4 kinderen.

Het zijn 280 kinderen, dus $280 : 4 = 70$.
Dat is dus 70%.

$$\begin{aligned} \frac{1}{100} \text{ deel} &= 1\% \\ \frac{1}{2} \text{ deel} &= 50\% \\ \frac{1}{4} \text{ deel} &= 25\% \\ \frac{1}{5} \text{ deel} &= 20\% \\ \frac{1}{10} \text{ deel} &= 10\% \end{aligned}$$

2 Reken uit.

a 15 van de 60 kinderen lusten chocolademelk. Dat is %.

c 36 van de 60 kinderen lusten ranja.

Dat is %.

e Van de 50 kinderen dragen 8 kinderen een bril. Dat is %.

g Van de 200 kinderen hebben 68 kinderen een pet op. Dat is %.

i 24 van de 48 meisjes hebben een rokje aan. Dat is %.

b 5 van de 25 kinderen hebben een beugel. Dat is %.

d De helft van de 50 koekjes is gebroken. Dat is %.

f Van de 100 kinderen hebben 18 kinderen zwart haar. Dat is %.

h Van de 300 kinderen gaan 48 kinderen naar judo. Dat is %.

j Van de 25 kinderen lusten 9 kinderen een ijsje. Dat is %.

1 Reken uit.

$$\begin{array}{ll} 10 \times 7 = & 10 \times 32 = \\ 100 \times 7 = & 100 \times 32 = \\ 1000 \times 7 = & 1000 \times 32 = \end{array}$$

1 les muziek kost € 2,-.
10 lessen kosten €
2 flesjes sap van 0,5 l.
Dat is samen liter.

Som

a Reken uit.

$$\begin{array}{l} 10 \times 0,32 = \\ 100 \times 0,32 = \\ 1000 \times 0,32 = \end{array}$$

Zo doe ik dat.

a

E	t	h
0	3	2
3	2	0

$\times 10$

$\times 10$ de cijfers verschuiven 1 plaats naar links.
 $\times 100$ de cijfers verschuiven 2 plaatsen naar links.
 $\times 1000$ de cijfers verschuiven 3 plaatsen naar links.

b Hoeveel samen?

1 tekenles kost € 4,50.
20 lessen kosten €
100 lessen kosten €

b Gebruik een tabel.

aantal lessen	1	10	20	40	100
bedrag (€)	4,50				

2 a Reken uit.

$$\begin{array}{lll} 100 \times 3,16 = & 1000 \times 13,4 = & 100 \times 0,73 = \\ 100 \times 12,5 = & 1000 \times 5,73 = & 10 \times 0,64 = \\ 100 \times 0,71 = & 1000 \times 0,39 = & 100 \times 0,08 = \\ 100 \times 0,9 = & 1000 \times 0,06 = & 1000 \times 0,87 = \\ 100 \times 0,05 = & 1000 \times 0,4 = & 10 \times 1,25 = \end{array}$$

b Hoeveel samen?

Sem verdient met folderen € 3,80 per week.

In 10 weken verdient hij €

In 100 weken verdient hij €

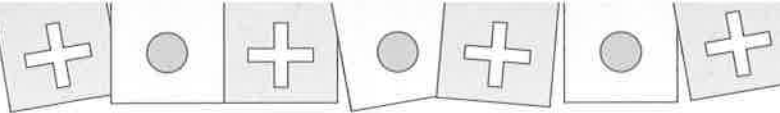
Sem loopt per week 5,4 km.

Na 10 weken heeft hij km gelopen.

Na 20 weken heeft hij km gelopen.

8 flesjes water van 0,5 l.

Dat is samen liter.

1 Reken uit.

$2800 : 10 = \dots\dots\dots$

$2800 : 100 = \dots\dots\dots$

$2800 : 1000 = \dots\dots\dots$

1 schildercursus kost € 40,-.

1 les kost € 4,-.

De cursus bestaat uit lessen.

$2000 : 10 = \dots\dots\dots$

$200 : 10 = \dots\dots\dots$

$20 : 10 = \dots\dots\dots$

4 penselen kosten € 4,80.

1 penseel kost €

Som

a Reken uit.

$18 : 10 = \dots\dots\dots$

b Hoeveel? Reken uit.

Jetty betaalt 75 cent voor 1 glas fris.

Voor € 4,50 kan zij dus glazen fris kopen.

Zo doe ik dat.

a

T	E	t	h	d
1	8	0	0	

: 10

: 10 cijfers verschuiven 1 plaats naar rechts.

: 100 cijfers verschuiven 2 plaatsen naar rechts.

: 1000 de cijfers verschuiven 3 plaatsen naar rechts.

b Gebruik een tabel.

aantal glazen	1			
bedrag (cent)	75	150	300	450

$450 \text{ cent} = € 4,50$

2 a Reken uit en vul in.

in	: 10	uit
200		
5		
0,6		
39		
0,08		

in	: 100	uit
700		
45		
120		
2500		
9		

in	: 1000	uit
18		
2640		
715		
420		
1967		

b Hoeveel? Reken uit.

De verf kost 50 cent per kleur.

Voor € 3,50 kun je kleuren verf kopen.

1 rondje is 0,4 km.

Esmee heeft 2,8 km geschaatst.

Dat zijn rondjes.

Met de spelletjesmiddag is € 36,- verdiend.
Deelname kost € 1,50 per persoon.

Er waren deelnemers bij de spelletjesmiddag.

Jonathan knipt 10 m touw in 20 gelijke stukken.

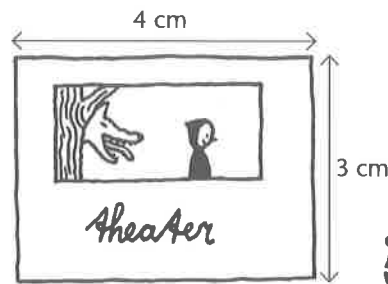
Een stuk touw is dan m lang.

1 Reken uit en vul in.
In het echt is het:

..... cm hoog.

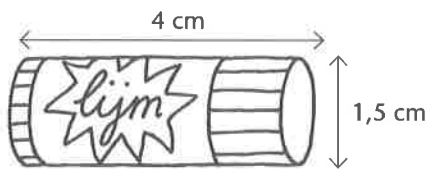
..... cm breed.

100 cm
schaal

Som

Reken uit en vul in.

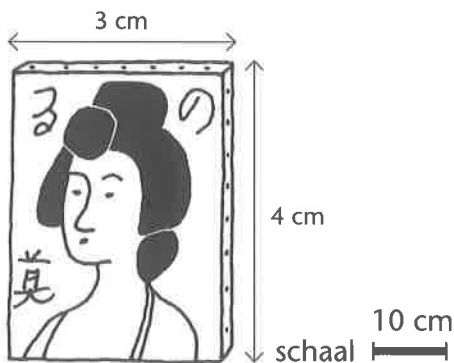
2 cm
schaal

Zo doe ik dat.

Reken met een tabel:

op de tekening (cm)	1	4	1,5
in het echt (cm)	2		

2 Reken uit en vul in.

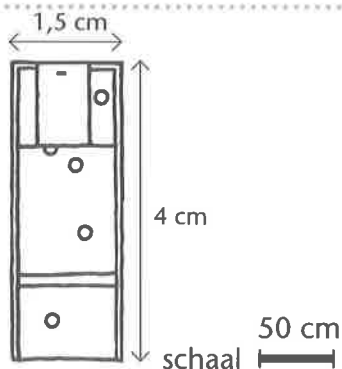
In het echt is het:

..... cm hoog.

..... cm breed.

op de tekening (cm)

in het echt (cm)

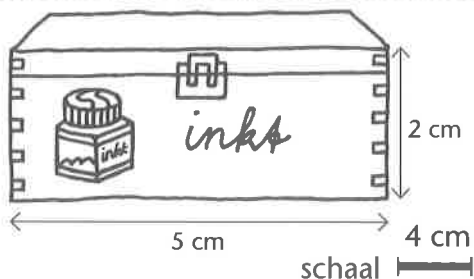
In het echt is het:

..... cm lang.

..... cm breed.

op de tekening (cm)

in het echt (cm)

In het echt is het:

..... cm lang.

..... cm hoog.

op de tekening (cm)

in het echt (cm)

1

 Reken uit en teken op schaal.

 100 cm
 schaal 1 :
 De lijn is in het echt 4 m.

 100 cm
 schaal 1 :
 De lijn is in het echt 50 cm.

Som

Reken uit en teken op schaal.

 6 cm
 schaal 1 : 6.
 Het potlood is in het echt 18 cm.

Zo doe ik dat.

Vul een tabel in.

Wat is de schaal?

1 : 6, dus 1 cm op de tekening is in het echt 6 cm.

Vul dit in de tabel in.

Het potlood is in het echt 18 cm, vul dit ook in.

Nu kun je de lengte van het potlood op de tekening uitrekenen.

Teken dus een potlood van 3 cm lang.

	× 3 ↗	
op de tekening (cm)	1	
in het echt (cm)	6	18
	↘ × 3	

2

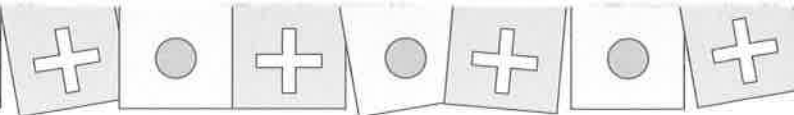
 Reken uit en teken op schaal.

 50 cm
 schaal 1 :
 Teken een lijn die in het echt 6 m lang is.

 80 cm
 schaal 1 :
 Teken een lijn die in het echt 2 m lang is.

 125 cm
 schaal 1 :
 Teken een lijn die in het echt 2,5 m lang is.

 70 cm
 schaal 1 :
 Teken een lijn die in het echt 3,5 m lang is.

1 Welke som hoort erbij? Schrijf alleen de som op.

Voor 1 taart het je 235 g bloem nodig.

Voor 7 taarten heb je g bloem nodig. Som:

In 1 pak zitten 20 servetten.

In 57 pakken zitten servetten. Som:

Som

Reken uit.

a

$$\begin{array}{r} 235 \cancel{5} \\ \times 7 \cancel{7} \\ \hline 1645 \end{array}$$

b

$$\begin{array}{r} 57 \cancel{7} \\ \times 26 \cancel{6} \\ \hline 342 \\ 1140 \\ \hline 1482 \end{array}$$

Zo doe ik dat.

Tip: Heb je opgeteld? Streep dan het onthouden getal door.

a $7 \times 5 = 35$ 5 eronder opschrijven, 3 onthouden. Schrijf die 3 ernaast.
 $7 \times 3 = 21$ $21 + 3 = 24$. 4 eronder opschrijven, 2 onthouden. Schrijf die 2 ernaast.
 $7 \times 2 = 14$ $14 + 2 = 16$. Schrijf dat direct op.

b $6 \times 7 = 42$ 2 eronder opschrijven, 4 onthouden. Schrijf die 4 ernaast.
 $6 \times 5 = 30$ $30 + 4 = 34$. Schrijf dat direct op.
 $\times$ tiental is 0 opschrijven.
 $2 \times 7 = 14$ 4 eronder opschrijven, 1 onthouden. Schrijf die 1 ernaast.
 $2 \times 5 = 10$ $10 + 1 = 11$. Schrijf dat direct op.
 Tel alles op.

2 Reken uit.

$$\begin{array}{r} 834 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 174 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ \times 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39 \\ \times 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ \times 66 \\ \hline \end{array}$$

In 1 doos zitten 6 pakken chocolademelk.

In 324 dozen zitten pakken chocolademelk.

De kok bestelt 27 dozen met in iedere doos 24 borden.

De kok bestelt borden.

1 Welke som hoort erbij? Schrijf alleen de som op.

1 pan weegt 1,8 kg.

12 pannen wegen kg.

Som:

1 zak koffiebonen kost € 18,35.

6 zakken kosten €

Som:

Som

Reken uit.

a

	T	E	t
		1	8
x	1	2	

$$\begin{array}{r} 18 \text{ ,} \\ \times 12 \\ \hline 36 \\ 180 \\ \hline 216 \end{array}$$

b

	T	E	t	h
	1	8	3	5
x		6		

$$\begin{array}{r} 1835 \text{ ,} \\ \times 6 \\ \hline 11010 \end{array}$$

Zo doe ik dat.

a Reken eerst de komma eruit.

1 cijfer achter de komma? Dat is $\times 10$.

Reken nu de som uit.

Dan de komma terug.

Dus : 10

21,6

b Reken eerst de komma eruit.

2 cijfers achter de komma? Dat is $\times 100$.

Reken nu de som uit.

Dan de komma terug.

Dus : 100

110,10

Tip: Heb je opgeteld? Streep dan het onthouden getal door.

2 Reken uit.

$$\begin{array}{r} 23,28 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14,7 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16,6 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,28 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9,2 \\ \times 42 \\ \hline \end{array}$$

1 pak sinaasappelsap kost € 1,85.

6 pakken kosten €

Een doos met 6 minipakjes sap kost € 2,19.

30 minipakjes sap kosten €

2 rollen keukenpapier kosten € 1,79.

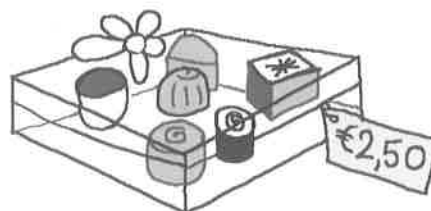
8 rollen keukenpapier kosten €

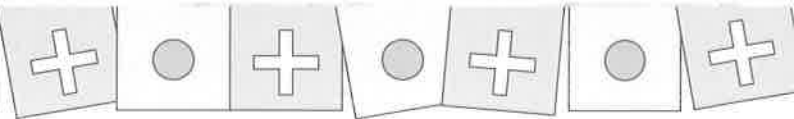
De placemats kosten € 0,45 per stuk.

120 placemats kosten €

5 bonbons kosten samen € 2,50.

20 bonbons kosten €

1

Hoeveel?
Reken uit en vul in.

Anton maakt taarten met fruit.
Hoeveel heeft hij nodig voor 20 taarten?

voor 1 taart	voor 20 taarten
6 stukjes mandarijn	 stukjes mandarijn
8 plakjes banaan	 plakjes banaan
5 aardbeien	 aardbeien

Cas heeft 60 aardbeien.
Hij doet 5 aardbeien op 1 taart.

Hij heeft genoeg voor taarten.

Som

Hoeveel? Reken uit en vul in.

- a Tim doet op elke pizza $\frac{3}{4}$ schijf ananas.
Met 12 schijven kan hij pizza's maken.
- b Tim doet op elke pizza $\frac{1}{4}$ paprika.
Voor 12 pizza's heeft hij paprika's nodig.

Zo doe ik dat.

Gebruik een tabel.

Lees de som en vul de getallen in een tabel in.

a	aantal schijven	$\frac{3}{4}$	$1\frac{1}{2}$	3	12
	aantal pizza's	1	2	4	
b	aantal paprika's	$\frac{1}{4}$	1		
	aantal pizza's	1	4	12	

2

Hoeveel? Reken uit en vul in.

Sanderijn bakt taartjes.
Hoeveel heeft ze nodig voor 24 taartjes?

voor 1 taartje	voor 24 taartjes
$\frac{3}{4}$ perzik	 perziken
$\frac{1}{2}$ kers	 kersen
$\frac{1}{4}$ schijf ananas	 schijven ananas
$1\frac{1}{2}$ aardbei	 aardbeien
$\frac{1}{3}$ kiwi	 kiwi's

Lars heeft 3 stokbroden.
Elk kind krijg $\frac{1}{4}$ stokbrood.

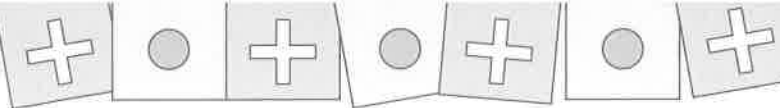
Lars heeft genoeg voor kinderen.

In het recept staat dat je voor 1 pizza
 $\frac{1}{3}$ paprika nodig hebt.

Met 5 paprika's kun je pizza's
maken.

Elk kind krijgt $\frac{1}{2}$ pannenkoek.

Voor 28 kinderen heb je
pannenkoeken nodig.

1 Hoeveel? Reken uit en vul in.

Yasmine vult schaaltjes met fruit en yoghurt.
Hoeveel heeft ze nodig voor 10 schaaltjes?

voor 1 schaaltje	voor 10 schaaltjes
$\frac{1}{2}$ appel	 appels
$\frac{2}{5}$ peer	 peren
$\frac{3}{4}$ mandarijn	 mandarijnen
0,2 l yoghurt	 l yoghurt
$\frac{2}{3}$ kiwi	 kiwi's

Emma heeft 1 liter chocolademelk.
Zij doet 0,2 liter in elke beker.

Ze heeft genoeg voor bekers.

Som

Hoeveel? Reken uit en vul in.

- a Er zijn 18 pannenkoeken.
Ieder kind eet $\frac{2}{3}$ pannenkoek.
Er is genoeg voor kinderen.
- b Ieder kind eet $\frac{2}{3}$ pizza.
Voor 18 kinderen heb je pizza's nodig.

Zo doe ik dat.

Gebruik een tabel.

a	aantal pannenkoeken	$\frac{2}{3}$	2	18
	aantal kinderen	1	3	
b	aantal pizza's	$\frac{2}{3}$	2	
	aantal kinderen	1	3	18

2 Hoeveel? Reken uit en vul in.

Kirsten bakt taartjes.
Hoeveel heeft ze nodig voor 60 taartjes?

voor 1 taartje	voor 60 taartjes
$\frac{1}{2}$ perzik	 perziken
$1\frac{1}{2}$ kers	 kersen
0,2 l slagroom	 l slagroom
$\frac{4}{5}$ appel	 appels
$\frac{3}{4}$ banaan	 bananen

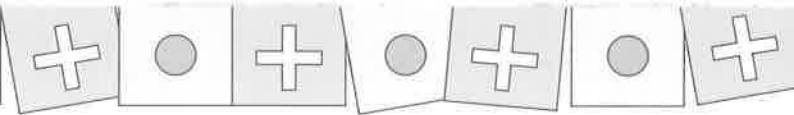
Er zijn 18 tomaten.
Op elke pizza gaat $\frac{3}{4}$ tomaat.

Er is genoeg voor pizza's.

In het recept staat dat je voor 1 pizza
 $\frac{2}{5}$ paprika nodig hebt.

Met 10 paprika's kun je pizza's maken.

Voor 30 pizza's heb je paprika's nodig.

1 Rekendictee.

$9 \times 10 =$	$8 \times 50 =$	$1500 : 10 =$	$2400 : 30 =$
$8 \times 20 =$	$7 \times 80 =$	$1800 : 20 =$	$4200 : 60 =$
$6 \times 30 =$	$4 \times 90 =$	$3200 : 40 =$	$8100 : 90 =$
$7 \times 40 =$	$9 \times 70 =$	$7200 : 80 =$	$3500 : 50 =$
$5 \times 60 =$	$6 \times 100 =$	$3600 : 100 =$	$5600 : 70 =$

Som

Hoeveel? Reken uit.

Er gingen 7392 auto's met de veerboot.

Dat zijn veerboten met 28 auto's.

Zo doe ik dat.

Staat er nog geen som? Zoek dan eerst de som in het verhaal. Dat is **7392 : 28**.

Schrijf de som tussen schuine strepen. Reken uit.

$$\begin{array}{r}
 28 \overline{) 7392} \\
 \underline{56} \\
 179 \\
 \underline{168} \\
 112 \\
 \underline{112} \\
 0
 \end{array}$$

200 ×
60 ×
4 ×

Neem steeds een zo groot mogelijke hap. Tel de happen op. Schrijf het aantal direct achter de som.

2 Reken uit. Vul in.

48 / 912 \

31 / 1921 \

In de maand maart gaan 713 auto's met de veerboot.

Dat zijn gemiddeld auto's per dag.

De buschauffeur vervoert per jaar 2832 passagiers.

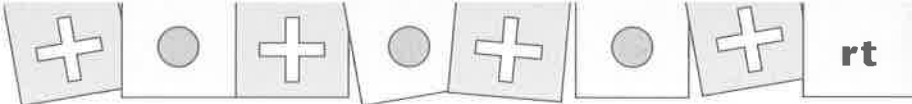
Dat zijn gemiddeld passagiers per maand.

Er zijn 1300 personen. Er kunnen 52 personen in een bus.

Er zijn bussen nodig om iedereen te vervoeren.

In de zomer gaan 1736 fietsers met de veerboot.

Dat zijn veerboten met 28 fietsers.

1 Rekendictee

$6 \times 90 =$	$5 \times 50 =$	$5400 : 60 =$	$2700 : 30 =$
$9 \times 20 =$	$6 \times 80 =$	$2400 : 30 =$	$2400 : 60 =$
$8 \times 30 =$	$7 \times 90 =$	$1400 : 20 =$	$6300 : 90 =$
$9 \times 40 =$	$7 \times 70 =$	$3200 : 40 =$	$4000 : 50 =$

Som

Reken uit.

Er zijn 3252 auto's.

Dat zijn veerboten met 14 auto's.

Er blijven auto's over.

Zo doe ik dat.

Staat er nog geen som? Zoek dan eerst de som in het verhaal. Dat is **3252 : 14**.

Schrijf de som tussen schuine strepen. Reken uit. Rest schrijf je ook wel als r.

14 /	3	2	5	2	\ 232 rest 4
	2	8	0	0	200 ×
		4	5	2	
		4	2	0	30 ×
			3	2	
			2	8	2 ×
				4	

Neem steeds een zo groot mogelijke hap. Tel de happen op. Schrijf het aantal direct achter de som. Hoeveel over? Schrijf dat achter rest.

2 Hoeveel? Reken uit. Vul in.

$28 / 987 \setminus \dots r \dots$	$74 / 1040 \setminus \dots r \dots$	$35 / 1838 \setminus \dots r \dots$	$47 / 9500 \setminus \dots r \dots$
------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

Er zijn 400 passagiers.

Dat zijn veerboten met 23 passagiers.

Er blijven passagiers over.

Er zijn 312 fietsers.

Dat zijn veerboten met 28 fietsers.

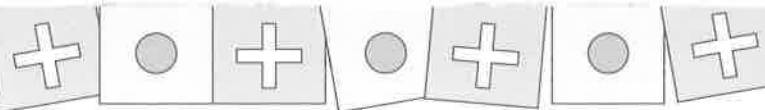
Er blijven fietsers over.

Er zijn 185 auto's.

Op de veerboot gaan 12 auto's.

Dat zijn veerboten met 12 auto's.

Er blijven auto's over.

1 Vul in.

Het is nu:

13:15

De trein vertrekt:

:

25 minuten later

Het is nu:

11:36

De trein vertrekt:

minuten later

Ilya loopt 5 km per uur.

Hij loopt km in 3 uur.

Tim fietst 22 km in 2 uur.

Dat is km per uur.

Som

a Vul in.

Nog minuten wachten.

b Reken uit.

Olivier rijdt 50 km per uur.

Hij rijdt km in een half uur.

Zo doe ik dat.

a Lees de tijd af. Het is kwart voor 3.

Nog 15 minuten en dan is het 3 uur.

De trein komt om 9 minuten over 3.

Dus nog $15 + 9 = 24$ minuten wachten.

b Gebruik een tabel.

afstand (km)	50	
tijd (min)	60	30

: 2

2 Vul in.

Het is nu:

De trein vertrekt:

08:28

..... minuten
te laat.

Het is nu:

:

De trein vertrekt:

Nog 12 minuten
wachten.

Het is nu:

15:15

De trein vertrekt:

Nog 8 minuten
wachten.

Tycho loopt 8 km per uur.

Hij loopt km in een half uur.

Yaden loopt in een half uur 3 km.

Dat is km per uur.

Melanie fietst 15 km per uur.

Dat is km in 2 uur.

1 Reken uit. Vul in.

a De veerboot vertrekt om 11:45 uur. De oversteek duurt 35 minuten.

De veerboot komt aan om uur.

c De trein vertrekt om 10:05 uur. Hij komt om 10:00 uur aan.

De reis duurde minuten.

b Yfke fietst 12 km per uur.

Over 24 km doet zij uur.

d Dani rijdt 8 km in 2 kwartier.

Dat is km per uur.

Som

Reken uit. Vul in.

a Het is 08:24 uur.

Om 09:11 uur komt de boot aan.

Max moet nog minuten wachten.

b Tijn fietst 16 km per uur.

Over 20 km doet hij minuten.

Zo doe ik dat.

a Het is 6 minuten voor half 9. Nog 36 minuten en dan is het 9 uur.

Dan nog 11 minuten en dan is het 11 over 9. Dus moet Max $36 + 11 = 47$ minuten wachten.

b Gebruik een tabel.

afstand (km)	16	4	20
tijd (min)	60	15	

Dus tel bijvoorbeeld ook onder in de tabel 60 en 15 bij elkaar op.

Over 20 km doet hij 75 minuten.

2 a Reken uit. Vul in.

Samira fietst om 16:45 uur naar huis. Ze fietst 28 minuten.

Samira is om uur thuis.

Het is 12:26 uur.

Om 14:05 uur komt de trein aan.

Sascha moet nog minuten wachten.

Het is 13:08 uur.

Over 1 uur en 17 minuten vertrekt de boot.

De boot vertrekt om uur.

We vertrekken om 13:12 uur. We komen om 15:39 uur bij het vakantiepark aan.

De reis duurde minuten.

b Reken uit. Vul in.

Bob rijdt 90 km in 3 kwartier.

Dat is km per uur.

André fietst 15 km in 3 kwartier.

Dat is km in anderhalf uur.

Imre fietst 18 km per uur.

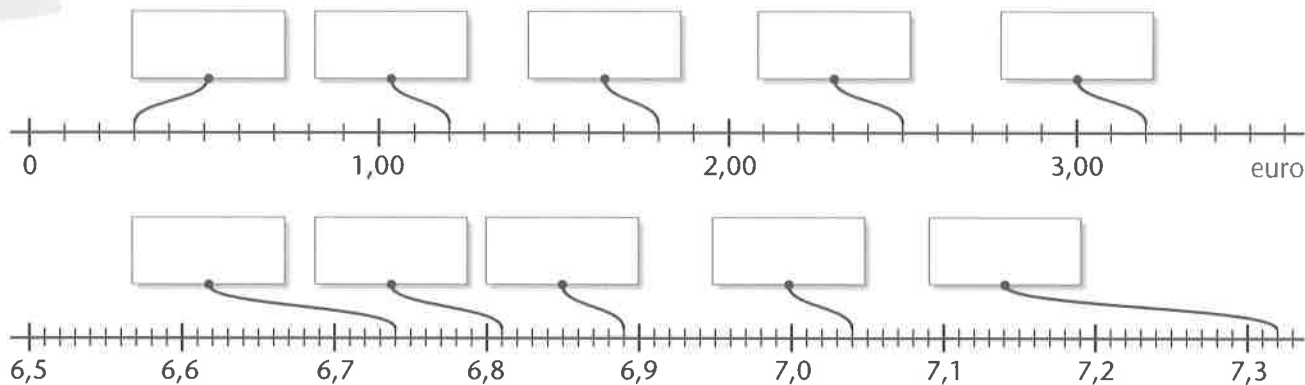
Over 24 km doet hij minuten.

Een fiets huren kost € 60,- voor 3 dagen.

Een fiets huren voor 4 dagen kost dan €

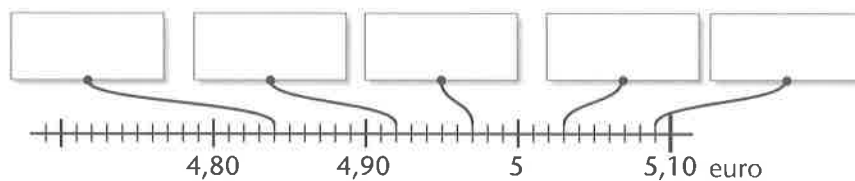

1 Vul in.

Som

Vul in.

Zo doe ik dat.

Denk aan geld: tussen € 4,80 en € 4,90 zit 10 cent (€ 0,10).

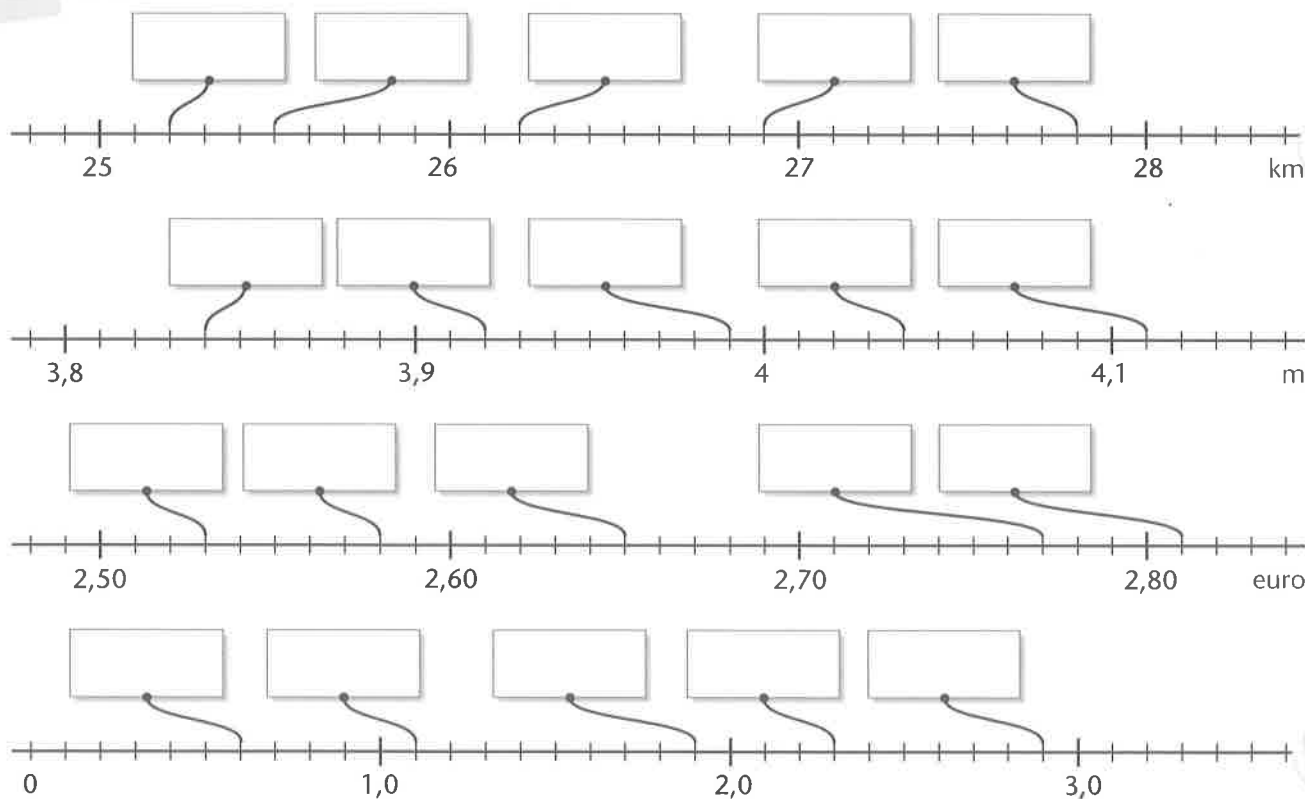
Ieder streepje is 1 cent. Dus € 0,01.

Tel hiermee door tot het eerste lege hokje. Dus 4 euro 80, 4 euro 81, 4 euro 82, 4 euro 83, 4 euro 84.

Vul het bedrag in. Tel verder.

Ga door totdat je alle hokjes hebt ingevuld.

2 Vul in.

1 Teken en kleur de delen in de strook.

a $\frac{1}{5}$ deel

$\frac{4}{5}$ deel

$\frac{3}{5}$ deel

$\frac{3}{4}$ deel

$\frac{1}{4}$ deel

$\frac{1}{2}$ deel

b Spreek uit.

4
0,04
0,4

7
0,07
0,7

3
0,03
0,3

Som

Schrijf op volgorde van klein naar groot.

a $0,6 - 0,26 - 0,06$

b $\frac{2}{5} - \frac{1}{4} - \frac{1}{2}$

Zo doe ik dat.

a Spreek ieder getal uit: zes tiende, zesentwintig honderdste, zes honderdste.

Denk aan geld: 60 cent, 26 cent, 6 cent.

De volgorde wordt: 6 cent – 26 cent – 60 cent.

Dus $0,06 - 0,26 - 0,60$.

b Gebruik een strook.

Kleur in elke strook 1 van de gegeven delen: $\frac{2}{5}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$.

De volgorde wordt dus: $\frac{1}{4} - \frac{2}{5} - \frac{1}{2}$.

2 Schrijf op volgorde van klein naar groot.

a $0,18 - 1,08 - 0,81$

$9,08 - 10,95 - 10,08$

$0,07 - 0,1 - 0,01$

b $\frac{2}{3} - \frac{1}{4} - \frac{1}{2}$

$\frac{3}{4} - \frac{2}{5} - \frac{1}{2}$

$\frac{1}{4} - \frac{1}{5} - \frac{1}{2}$

$\frac{3}{5} - \frac{1}{4} - \frac{1}{10}$

1

a Vul in.

0%

100%

10% = deel

25% = deel

20% = deel

1% = deel

30% = deel

50% = deel

40% = deel

5% = deel

70% = deel

75% = deel

60% = deel

12,5% = deel

90% = deel

80% = deel

b Hoeveel korting krijg je? Wat is de nieuwe prijs? Reken uit.

prijs	korting (%)	deel	korting (€)	nieuwe prijs
€ 200,-	10%		€	€

Som

Hoeveel korting krijg je? Wat is de nieuwe prijs?
Reken uit.

prijs	korting (%)	korting (€)	nieuwe prijs
€ 60,-	25%	€	€

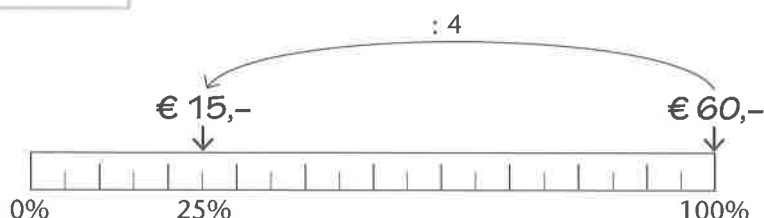
Zo doe ik dat.

25% korting = $\frac{1}{4}$ deel.

$\frac{1}{4}$ deel van 60? Dan delen door 4.

$60 : 4 = 15$, dus 15 euro korting.

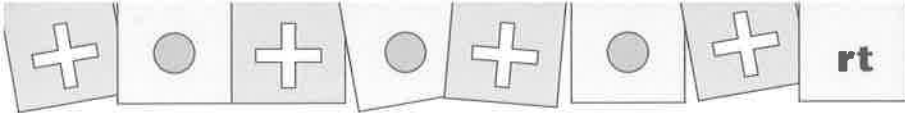
De nieuwe prijs is $60 - 15 = 45$ euro.

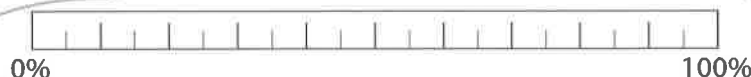
2

Hoeveel korting krijg je? Wat is de nieuwe prijs? Reken uit.

prijs	korting (%)	deel	korting (€)	nieuwe prijs
€ 800,-	25%	 deel	€	€
€ 150,-	10%	 deel	€	€
€ 350,-	50%	 deel	€	€
€ 200,-	30%	 deel	€	€
€ 400,-	20%	 deel	€	€
€ 100,-	5%	 deel	€	€
€ 250,-	20%	 deel	€	€

1 Vul in.

10% = deel

25% = deel

20% = deel

1% = deel

30% = deel

50% = deel

40% = deel

5% = deel

70% = deel

75% = deel

60% = deel

12,5% = deel

90% = deel

80% = deel

Som

a Reken uit.

1 30% van € 180,- is €

2 90 van 150 is%

b Hoeveel procent korting? Reken uit.

prijs	nieuwe prijs	korting
€ 84,-	€ 63,-	 %

Zo doe ik dat.

- 1 30% is $\frac{3}{10}$ deel.
 $\frac{1}{10}$ deel van € 180,- is € 18,-
 $\frac{3}{10}$ deel is $3 \times € 18,-$ is € 54,-
 2 $\frac{90}{150}$ is $\frac{9}{15}$ is $\frac{3}{5}$ is $\frac{6}{10}$ is 60%.

b Wat was de prijs? € 84,-

Wat is de nieuwe prijs? € 63,-

Wat is het verschil? € 84,- - € 63,- = € 21,-

Welk deel is dat? $\frac{21}{84}$ is $\frac{1}{4}$ deel is 25%.

2 a Reken uit.

75% van € 160,- is €

90 van 450 is%

40% van € 120,- is €

60 van 400 is%

25% van € 240,- is €

38 van 76 is%

12,5% van € 240,- is €

45 van 300 is%

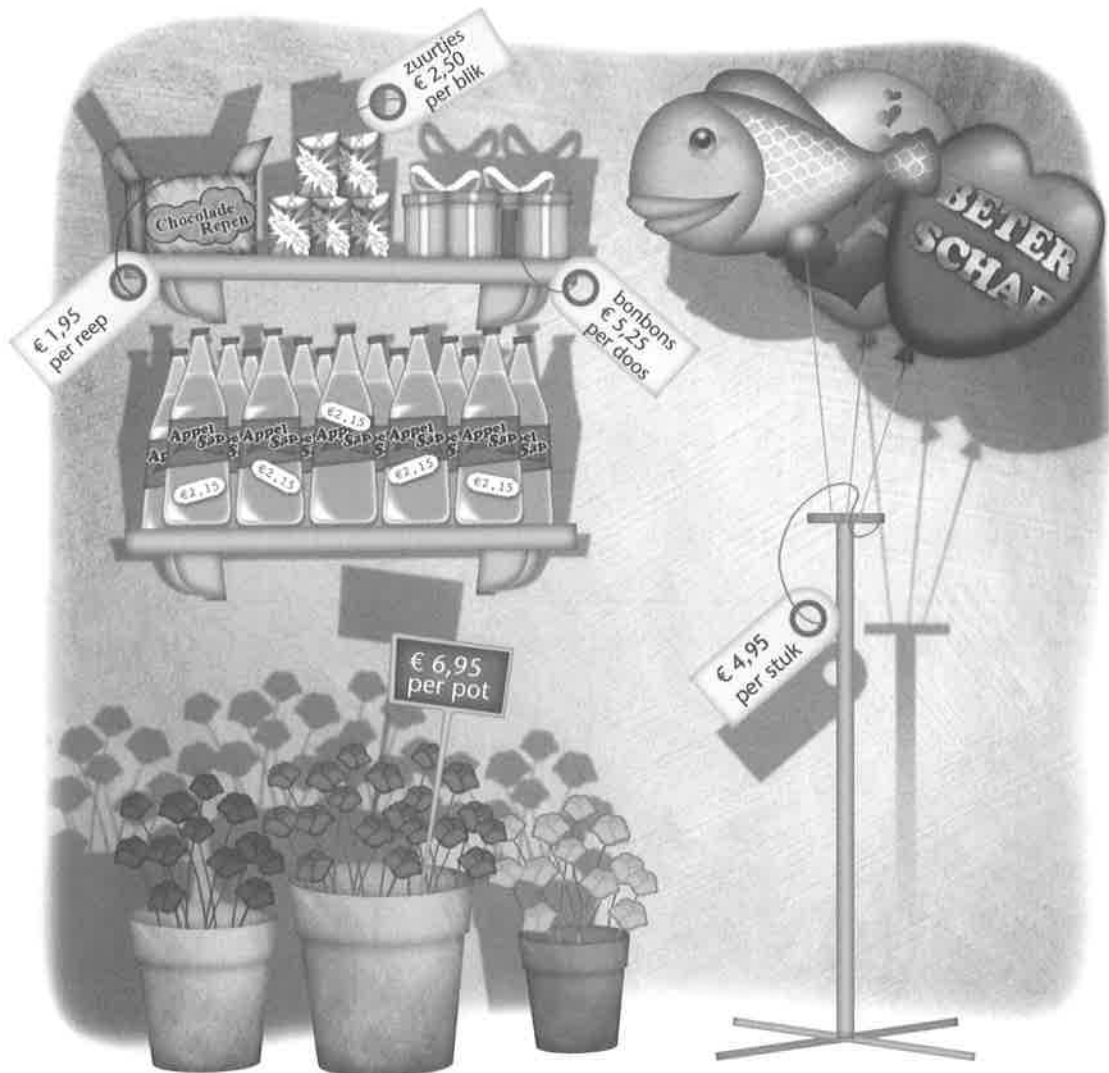
b Hoeveel procent korting? Reken uit.

prijs	nieuwe prijs	korting
€ 180,-	€ 144,-	 %
€ 200,-	€ 150,-	 %
€ 350,-	€ 175,-	 %

prijs	nieuwe prijs	korting
€ 150,-	€ 105,-	 %
€ 100,-	€ 85,-	 %
€ 200,-	€ 50,-	 %

- 1** Hoeveel kost het?
Kijk op de tekening en noteer de prijzen.

doos bonbons
pot bloemen
chocoladereep

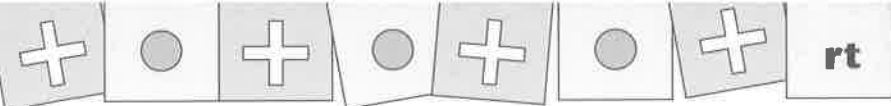
fles appelsap
blikje met zuurtjes
ballon

Som

Hoeveel? Reken uit. Kijk bij opgave 1.
Melia koopt 2 dozen bonbons en 1 fles
appelsap.
Ze moet € betalen.

Zo doe ik dat.

Hoeveel kosten appelsap en bonbons?
1 doos bonbons kost € 5,25 en
1 fles appelsap kost € 2,15
Eerst vermenigvuldigen:
2 dozen bonbons: $2 \times € 5,25 = € 10,50$
Daarna optellen: $€ 10,50 + € 2,15 = € 12,65$
Melia moet dus € 12,65 betalen.

Som

Hoeveel? Reken uit. Kijk bij opgave 1.

Ties koopt 1 ballon en 1 fles appelsap.
Hij betaalt met € 10,-.

Hij krijgt € terug.

Zo doe ik dat.

Hoeveel kosten ballonnen en appelsap?

1 ballon kost € 4,95 en

1 fles appelsap kost € 2,15.

Eerst optellen:

$$€ 4,95 + € 2,15 = € 7,10$$

Ties moet dus € 7,10 betalen.

Dan aftrekken om te weten hoeveel hij terugkrijgt:

Ties betaalt met € 10,-.

Dus hij krijgt terug: $€ 10,- - € 7,10 = € 2,90$.

2 Hoeveel? Reken uit. Kijk bij opgave 1.

a Tessa koopt 1 pot bloemen en 2 chocoladerepen.

Ze moet € betalen.

Yuan koopt 2 ballonnen en 1 doos bonbons.

Hij moet € betalen.

Leandro koopt 1 ballon, 1 fles appelsap en 2 blikjes met zuurtjes.

Hij moet € betalen.

b Maureen koopt 1 blikje met zuurtjes en 1 fles appelsap.

Ze betaalt met € 5,-.

Ze krijgt € terug.

Sid koopt 1 chocoladereep en 1 ballon.

Hij betaalt met € 10,-.

Hij krijgt € terug.

Moeder koopt 1 pot bloemen en 1 ballon.

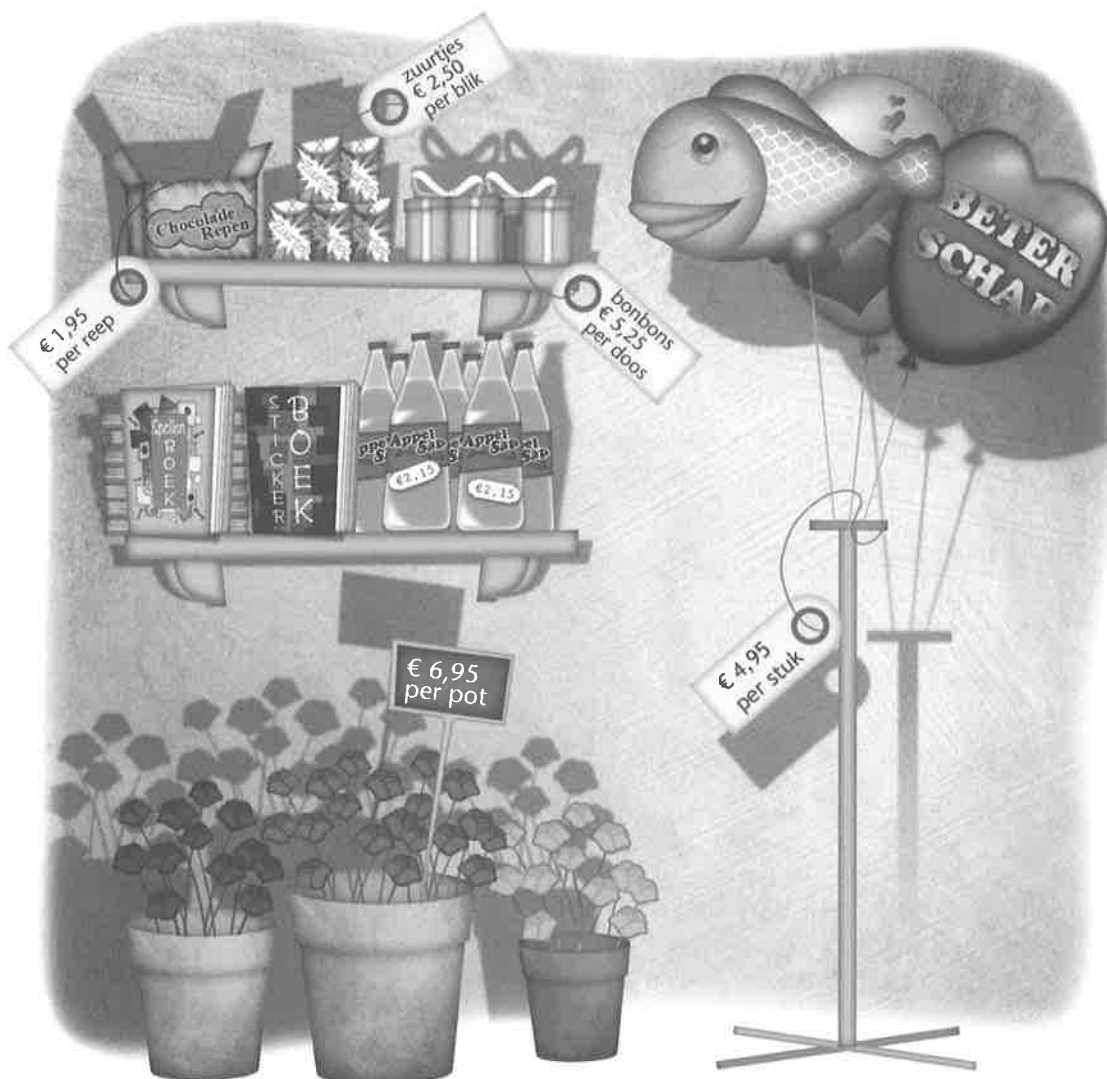
Ze betaalt met € 20,-.

Ze krijgt € terug.

1

Hoeveel kost het?
Kijk op de tekening en reken uit.

2 blikken met zuurtjes

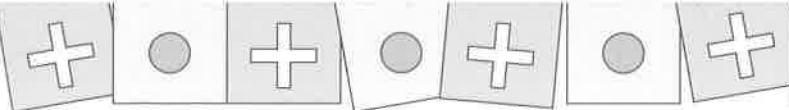
2 ballonnen

2 chocoladerepen

2 flessen appelsap

2 dozen bonbons

2 potten bloemen

Som

Reken uit. Kijk bij opgave 1.

Lisa heeft chocoladerepen gekocht.

fles appelsap	€ 2,15
chocoladereep	€
totaal	€ 6,05

Zo doe ik dat.

Trek de prijs van de fles appelsap af van het totaalbedrag. Dan weet je hoeveel er overblijft voor de chocoladerepen.

$$€ 6,05 - € 2,15 = € 3,90$$

Dus onder de vlek staat € 3,90.

Nu kun je uitrekenen hoeveel chocoladerepen Lisa gekocht heeft.

1 chocoladereep kost € 1,95.

$$€ 1,95 + € 1,95 = € 3,90$$

Lisa heeft dus 2 chocoladerepen gekocht.

2 Reken uit. Kijk bij opgave 1.

a Daan koopt 3 chocoladerepen en 2 blikjes met zuurtjes.

Hij betaalt €

b Yannick koopt 1 pot bloemen en 2 ballonnen.

Hij betaalt met € 20,-.

Hij krijgt € terug.

c Fiene koopt 1 doos bonbons en 1 fles appelsap.

Ze betaalt en krijgt precies € 3,60 terug.

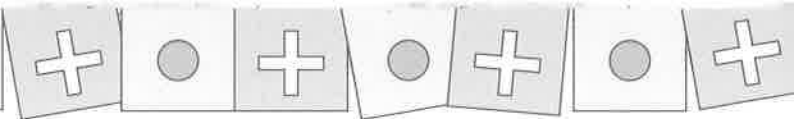
Ze gaf €

d Guusje heeft flessen appelsap gekocht.

chocoladereep	€ 3,90
fles appelsap	€
totaal	€ 8,20

e 1 spelletjesboek kost €

blik zuurtjes	€ 5,00
ballon	€ 4,95
spelletjesboek	€
totaal	€ 13,90

- 1** Kijk in de grafiek bij opgave 2 en vul in.

ma	di	wo	do	vr	za	zo
..... °C	 °C	 °C	 °C	 °C	 °C	 °C

Som

Kijk in de grafiek bij opgave 2 en vul in.

Zo doe ik dat.

- a Op dag was de temperatuur het laagst.

- a Wat wordt er gevraagd?

Op welke dag de temperatuur het laagst is.

Kijk in de grafiek. Welk punt van de grafiek is het laagst? Begin bij dit punt en ga naar beneden naar de horizontale as om te zien welke dag hierbij hoort. **Dat is zondag.**

- b Op dag was de temperatuur 38,8 °C.

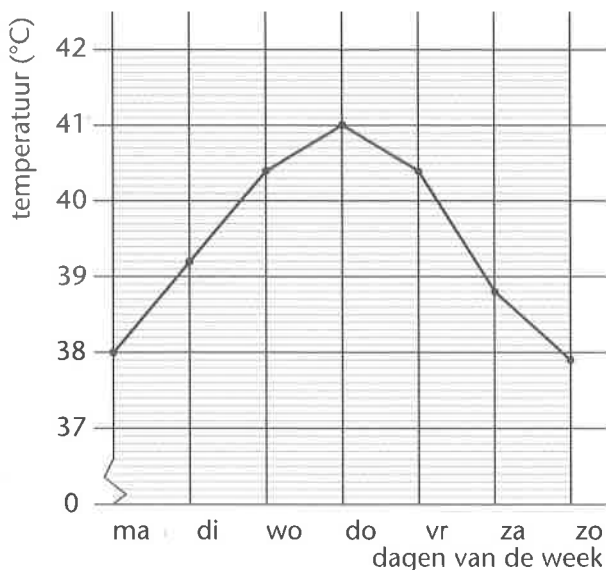
- b Wat wordt er gevraagd?

Op welke dag de temperatuur 38,8 °C is.

Kijk op de verticale as en zoek de temperatuur van 38,8 °C op. Zet je vinger bij dat punt en ga dan met je vinger naar rechts in de grafiek en kijk wanneer je een punt tegenkomt. Ga dan vanuit dat punt naar beneden, naar de horizontale as om te zien welke dag hierbij hoort. **Dat is zaterdag.**

- 2** Kijk in de grafiek en vul in.

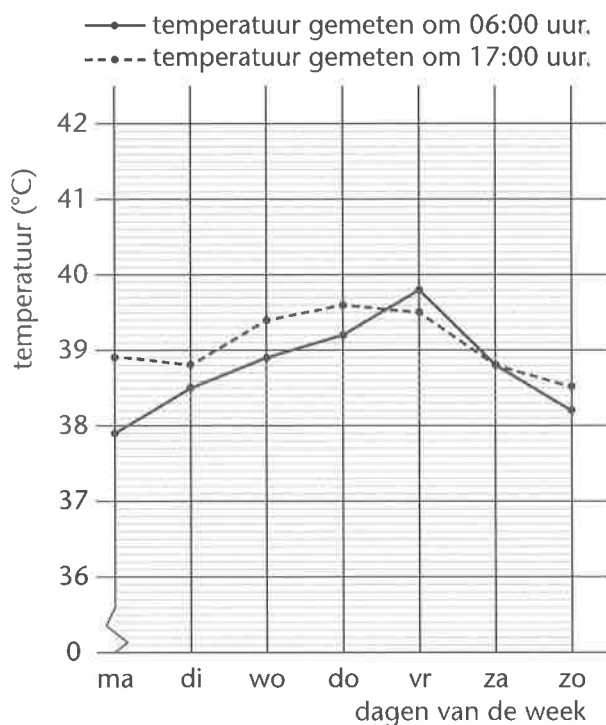
- a Op dag had Emma de hoogste koorts: °C.
 b Op dag en dag was de temperatuur even hoog.
 c Op dag en dag steeg de temperatuur evenveel.
 d Tussen dag en dag daalde de temperatuur het meest.
 e Tussen dag en dag steeg de temperatuur het minst.

Temperatuur van Emma gemeten om 07:00 uur.

1 Kijk in de grafiek en vul in.

Temperatuur van Thijmen

dag	ochtend	middag
ma	 °C	 °C
di	 °C	 °C
wo	 °C	 °C
do	 °C	 °C
vr	 °C	 °C
za	 °C	 °C
zo	 °C	 °C

Som

Kijk in de grafiek bij opgave 1 en vul in.

Op dag is de middagtemperatuur gelijk aan de ochtendtemperatuur van woensdag.

Zo doe ik dat.

Wat wordt er gevraagd?

Op welke dag de middagtemperatuur gelijk is aan de ochtendtemperatuur van woensdag.

Wat weet je al?

De ochtendtemperatuur van woensdag. Dus je begint op de horizontale as bij woensdag en gaat omhoog.

Bij welke lijn moet je kijken voor de ochtendtemperatuur?

De dichte lijn. Dus je gaat naar een punt op de dichte lijn.

Welke temperatuur hoort hierbij?

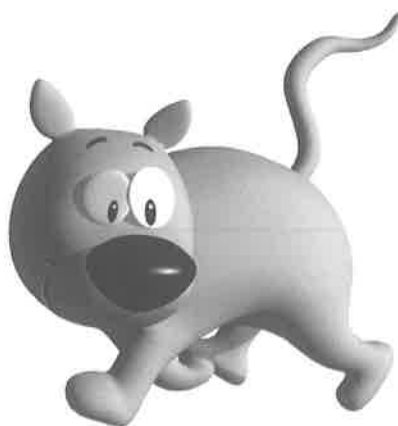
Ga vanuit het punt van de dichte lijn naar de verticale as en lees af welke ochtendtemperatuur hierbij hoort:

38,9 °C. Houd je vinger bij de temperatuur en beweeg langzaam naar rechts. Ga door tot je bij een punt op de stippellijn uitkomt. Ga dan recht omlaag om te zien welke dag daar bij hoort. *Dat is maandag.*

2 Kijk in de grafiek bij opgave 1 en vul in.

- a Op dag is de middagtemperatuur gelijk aan de ochtendtemperatuur.
- b Op dag is de middagtemperatuur lager dan de ochtendtemperatuur.
- c Het verschil tussen de ochtendtemperatuur en de middagtemperatuur op dinsdag is °C.
- d Op dag is de ochtendtemperatuur gelijk aan de middagtemperatuur van zondag.
- e Het verschil tussen de ochtendtemperatuur en de middagtemperatuur is het grootst op dag.
- f Het verschil tussen de ochtendtemperatuur en de middagtemperatuur op donderdag is °C.
- g Op dag is het verschil tussen de ochtendtemperatuur en de middagtemperatuur precies 0,5 °C.
- h Het verschil tussen de ochtendtemperatuur en de middagtemperatuur op maandag is °C.

1 Hoeveel? Reken uit.

a Er zijn 32 kaartjes verkocht.

Dat is samen €

b In 158 dozen zitten lampen.

Heb je opgeteld? Streep dan het onthouden getal door.

Som

Hoeveel? Reken uit.

Er zijn 28 kaartjes verkocht.

Dat is samen €

Zo doe ik dat.

Zoek de som in het verhaal. Dat is $28 \times € 23,-$.

Schrijf onder elkaar en reken uit.

$$\begin{array}{r} 23 \neq \\ \times 28 \\ \hline 184 \\ + 460 \\ \hline 644 \end{array}$$

$$8 \times 3 = 24$$

$$8 \times 2 = 16$$

$$2 \times 3 = 6$$

$$2 \times 2 = 4$$

4 eronder opschrijven,
2 onthouden. Schrijf die 2 eraast.

$16 + 2 = 18$. Schrijf dat direct op.

$\times$ tiental is 0 opschrijven.

6 eronder opschrijven.

4 eronder opschrijven.

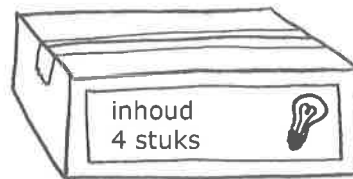
Tel alles op.

Dus 28 kaartjes kosten € 644,-.

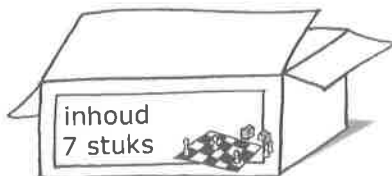
2 Hoeveel? Reken uit.

a In 25 dozen zitten boekjes.

b In 218 dozen zitten lampen.

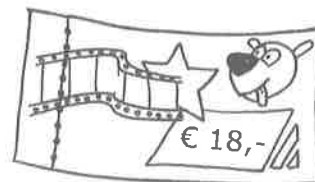
c In 138 dozen zitten spellen.

d In 18 dozen zitten etuis.

e In 225 dozen zitten knuffels.

f Er zijn 25 kaartjes verkocht. Samen €

1 Reken uit.

€ 290,- : 100 =

€ 795,- : 100 =

€ 26,50 × 100 =

€ 18,30 × 100 =

€ 5,20 × 100 =

€ 1149,- : 100 =

€ 3,85 × 100 =

€ 208,- : 100 =

€ 13,50 × 100 =

Som

7 kaartjes kosten samen €

Heb je opgeteld? Streep dan het onthouden getal door.

Zo doe ik dat.

Zoek de som in het verhaal. Dat is $7 \times € 13,50$.

Schrijf onder elkaar en reken uit.

Reken eerst de komma eruit ($\times 100$).

D	H	T	E
1	3	5	0
			7
9	4	5	0

$7 \times 0 = 0$

0 eronder opschrijven.

$7 \times 5 = 35$

5 eronder opschrijven, 3 onthouden.

$7 \times 3 = 21$

Schrijf die 3 ernaast.

$7 \times 1 = 7$

21 + 3 = 24. Dat is 4 eronder opschrijven, 2 onthouden.

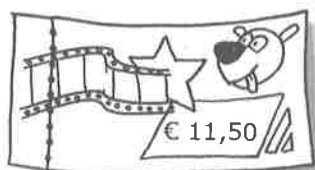
Schrijf die 2 ernaast.

7 + 2 = 9. Schrijf dat direct op.

Reken dan de komma terug (: 100).

Dus 7 kaartjes kosten € 94,50.

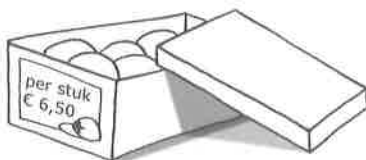
2 Hoeveel? Reken uit.

a 28 kaartjes kosten samen €

b 9 dvd's kosten samen €

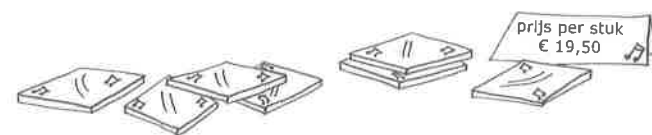
c 19 petjes kosten samen €

d 8 fotoboeken kosten samen €

e 17 kaartjes kosten samen €

f 7 cd's kosten samen €

1 a Hoeveel?

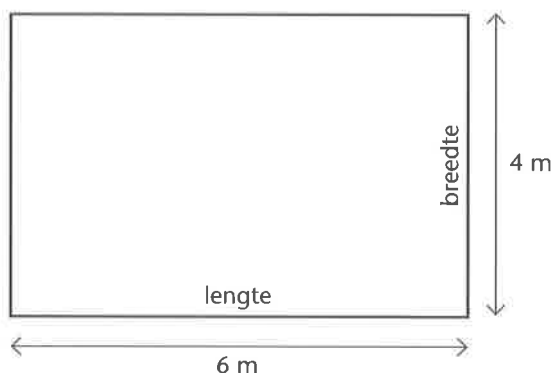
68 cm = mm

2,08 m = m + dm + cm

680 cm = m

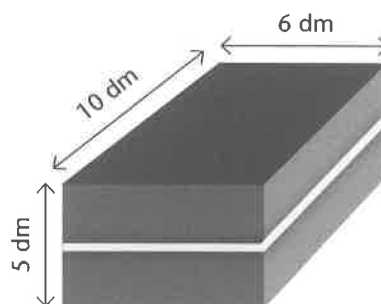
5,60 m = m + dm + cm

b Hoeveel? Reken uit. Kijk voor de omtrek naar de strook plakband.

De omtrek is m.

De oppervlakte is m².

De omtrek is m.

De oppervlakte van de bovenzijde is m².

De inhoud is dm³.

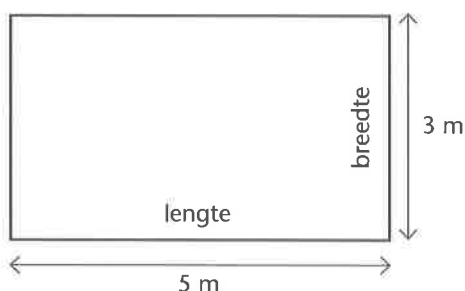
Som

a Hoeveel?

7,4 dm = cm

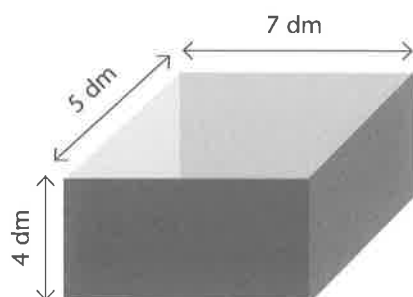
15,68 m = m + dm + cm

b Hoeveel? Reken uit.

De omtrek is m.

De oppervlakte is m².

De inhoud is dm³.

Zo doe ik dat.

a Van dm naar cm, het getal wordt 10× zo groot, dus $7,4 \times 10 = 74$ cm.

Kijk naar het getal voor de komma, dit is het aantal meter: **15 m**. Vul dit getal in bij m.
Kijk naar het getal achter de komma, dit is het aantal centimeter: **68 cm**.
68 cm is 60 cm en 8 cm en dat is **6 dm** en **8 cm**, vul deze getallen in bij dm en cm.

b De omtrek is: $5\text{ m} + 3\text{ m} + 5\text{ m} + 3\text{ m} = 16\text{ m}$
De oppervlakte is: $5 \times 3\text{ m}^2 = 15\text{ m}^2$

Ik denk aan: m – dm – cm – mm
en 1 km = 1000 m.

De inhoud is: $7 \times 5 \times 4\text{ dm}^3 = 140\text{ dm}^3$

2 a Hoeveel?

39 cm = mm

390 cm = m

39 km = m

3,9 dm = cm

3900 mm = cm

12,90 m = m + dm + cm

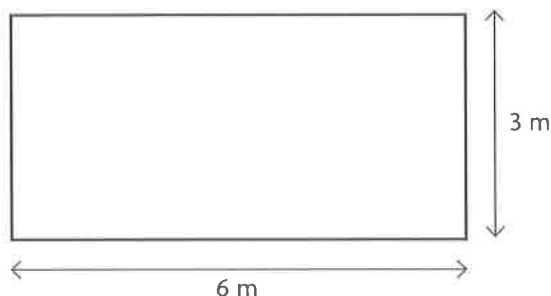
0,39 m = m + dm + cm

2,03 m = m + dm + cm

7,52 m = m + dm + cm

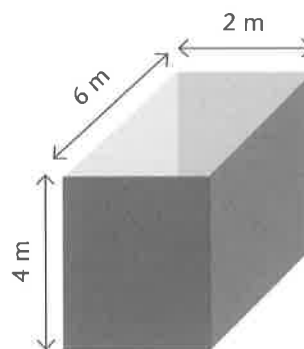
4,85 m = m + dm + cm

b Hoeveel? Reken uit.

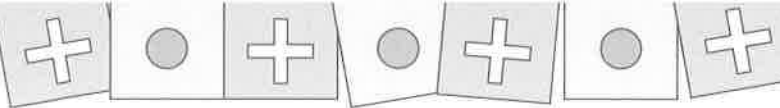

De omtrek is m.

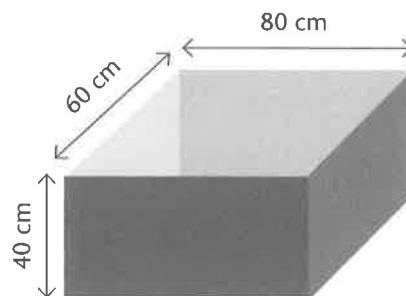
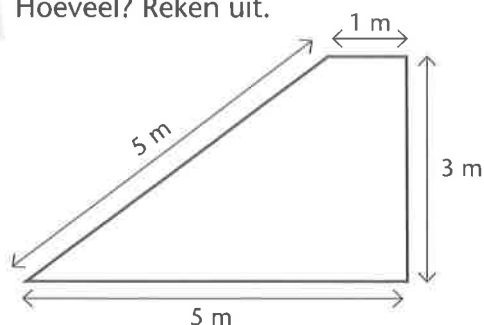
De oppervlakte is m².

De inhoud is m³.

1 Hoeveel? Reken uit.

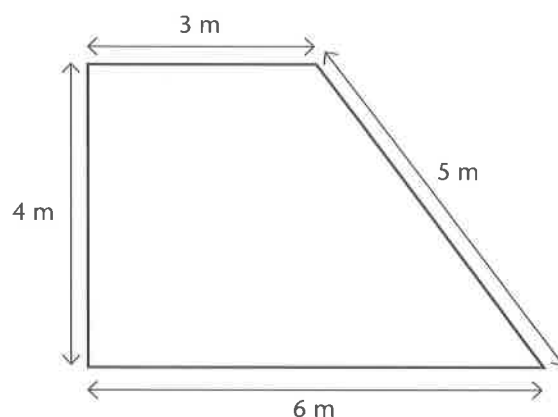
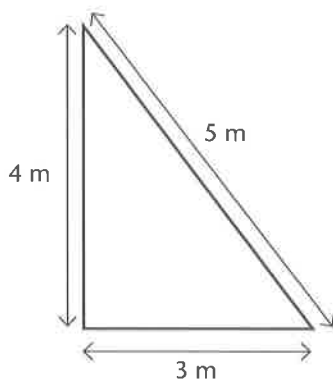
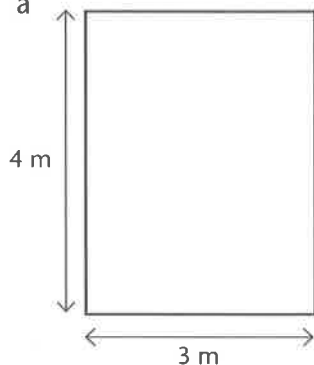
a De oppervlakte is m^2 .

b De inhoud is dm^3

Som

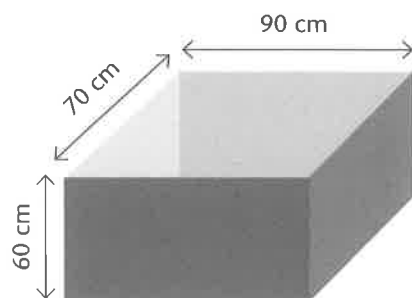
Hoeveel? Reken uit.

a

De oppervlakte is m^2 . De oppervlakte is m^2 . De oppervlakte is m^2 .

b

De inhoud is dm^3 .

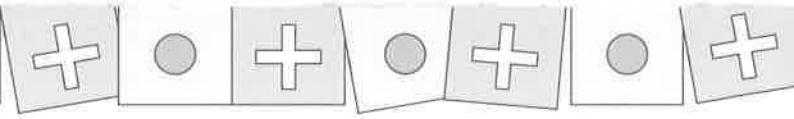
Zo doe ik dat.

a Reken de oppervlakte uit van de rechthoek: $4 \times 3 \text{ m}^2 = 12 \text{ m}^2$.

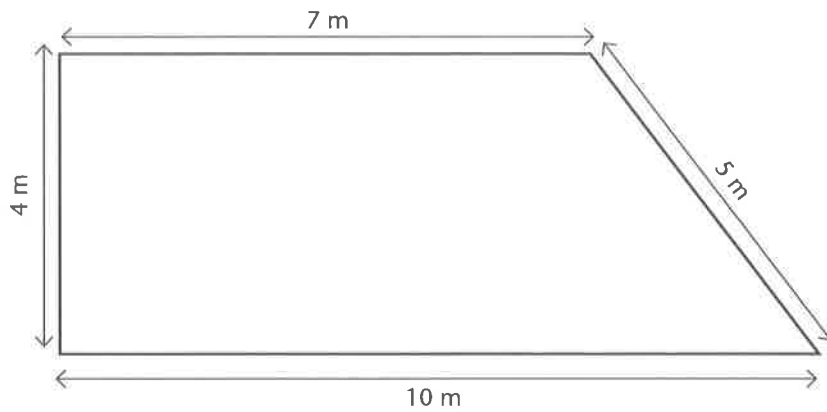
Reken de oppervlakte uit van de driehoek: maak er een rechthoek van en bereken de oppervlakte van de rechthoek. Dat is $4 \times 3 \text{ m}^2 = 12 \text{ m}^2$. Neem daarna de helft. Dus de oppervlakte van deze driehoek is de helft van 12 m^2 is 6 m^2 . Het laatste figuur: verdeel het figuur in een rechthoek en een driehoek en bepaal van beide de oppervlakte. Tel deze op: $12 \text{ m}^2 + 6 \text{ m}^2 = 18 \text{ m}^2$.

b Maak eerst overall decimeter van: $90 \text{ cm} = 9 \text{ dm}$, $70 \text{ cm} = 7 \text{ dm}$ en $60 \text{ cm} = 6 \text{ dm}$.

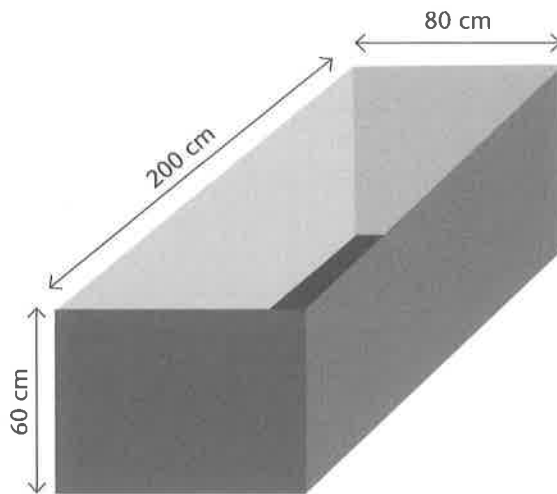
De inhoud is $9 \times 7 \times 6 \text{ dm}^3 = 378 \text{ dm}^3$.

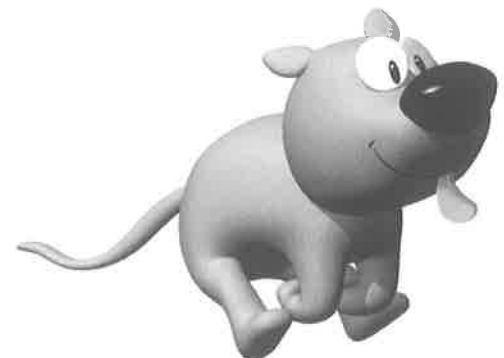
2 Reken uit.

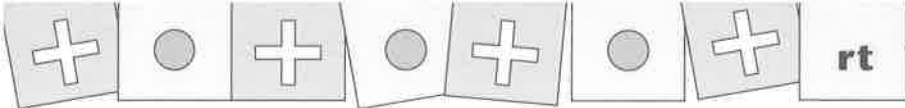

a De oppervlakte is m².

b De inhoud is dm³.

- 1** a Hoeveel is het ongeveer?
Reken uit.

$$€ 18,95 + € 29,95 \approx \dots\dots\dots$$

$$6 \times 29,10 \text{ kg} \approx \dots\dots\dots$$

$$98 + 648 \approx \dots\dots\dots$$

$$5 \times 59,80 \text{ kg} \approx \dots\dots\dots$$

- b Hoeveel is het ongeveer? Kleur het beste antwoord.

1 zak potgrond weegt 19,85 kg.
4 zakken wegen ongeveer:

0,8 kg	8 kg	80 kg
--------	------	-------

Yente heeft € 100,-.

Ze koopt een paar laarzen van € 9,95 en een
kruiwagen van € 39,95.

Hoeveel houdt ze ongeveer over?

€ 40,-	€ 45,-	€ 50,-
--------	--------	--------

Som

Hoeveel is het ongeveer?

Kleur het beste antwoord.

Jade heeft € 200,-. Ze koopt een

konijnenhok van € 59,95

en een buitenren van € 29,95.

Hoeveel houdt ze ongeveer over?

€ 120,-	€ 110,-	€ 100,-
---------	---------	---------

Zo doe ik dat.

Wat moet je uitrekenen?

Hoeveel ze ongeveer overhoudt.

Zoek de sommen. Wat moet je het eerst uitrekenen?

Voor hoeveel ze koopt.

Eerst optellen: € 59,95 + € 29,95

Reken met handige getallen.

€ 60,- + € 30,- = € 90,-

Moet je nog iets uitrekenen? Ja, zoek de som:

af trekken: € 200,- - € 90,- = € 110,-

Kies en kleur het beste antwoord. € 110,-

- 2** Hoeveel is het ongeveer? Kleur het beste antwoord.

- a In een doos zitten 190 bloembollen.
Hoeveel zitten er ongeveer in 6 dozen?

600	1000	1200
-----	------	------

- b 8 bloempotten wegen samen 32,325 kg.
Hoeveel weegt 1 bloempot ongeveer?

0,4 kg	4 kg	40 kg
--------	------	-------

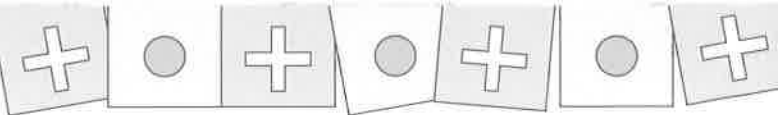
- c Oom Davor heeft € 500,-. Hij koopt een
zwembad van € 69,95 en een parasol
van € 199,-.
Hoeveel heeft hij daarna nog ongeveer
over?

€ 200,-	€ 230,-	€ 250,-
---------	---------	---------

- d Het tuincentrum houdt bij hoeveel
perkplanten er per week verkocht zijn.
Hoeveel perkplanten zijn dat in 3 weken
ongeveer?

week	1	2	3
aantal verkochte perkplanten	1065	1924	987

3000	4000	5000
------	------	------

- 1** a Reken uit. Doe het handig en vul in < of >.

$$4 \times € 25,95 \quad \boxed{} \quad € 100,-$$

$$6 \times € 19,95 \quad \boxed{} \quad € 120,-$$

$$€ 100,- - € 19,95 \quad \boxed{} \quad € 80,-$$

$$€ 150,- - € 54,95 \quad \boxed{} \quad € 100,-$$

$$€ 14,95 + € 24,50 \quad \boxed{} \quad € 35,-$$

$$€ 44,95 + € 19,50 \quad \boxed{} \quad € 65,-$$

$$139 + 164 \quad \boxed{} \quad 300$$

$$187 + 2089 \quad \boxed{} \quad 2200$$

- b Een zakje bloembollen kost € 14,95.
Tuincentrum TuinPlus verkoopt 39 zakjes.
Bedenk zelf een mogelijke vraag.

Som

Hoeveel is het ongeveer?
Kleur het beste antwoord.

- a In 8 pakken zitten 714 bloembollen.
Hoeveel bloembollen zitten er ongeveer
in 1 pak?

80 stuks	90 stuks	100 stuks
----------	----------	-----------

- b Een zakje bloembollen kost € 14,95.
Tuincentrum TuinPlus verkoopt 39 zakjes.
Hoeveel is ongeveer de opbrengst?

€ 400,-	€ 600,-	€ 800,-
---------	---------	---------

Zo doe ik dat.

- a Zoek de som: wat moet je uitrekenen?
Hoeveel in 1 pak? Dus delen: $714 : 8$
Reken met handige getallen. $720 : 8 = 90$
Kies en kleur het beste antwoord. **90 stuks**

- b Zoek de som: wat moet je uitrekenen?
Hoeveel is de opbrengst, dus vermenigvuldigen:
 $€ 14,95 \times 39$
Reken met handige getallen. $€ 15,- \times 40 = € 600,-$
Kies en kleur het beste antwoord. **€ 600,-**

- 2** Hoeveel is het ongeveer? Kleur het beste antwoord.

- a TuinTotaal heeft nog 108 tuinsetjes staan
van € 69,95 per stuk.
Hoeveel kosten deze tuinsetjes bij elkaar
ongeveer?

€ 6000,-	€ 7000,-	€ 8000,-
----------	----------	----------

- c Tijn koopt 9 planten van € 18,95 per
stuk.
Hoeveel moet hij ongeveer betalen?

€ 90,-	€ 135,-	€ 180,-
--------	---------	---------

- b Hilde koopt een parasolvoet van € 14,95
en een parasol van € 34,95.
Ze had € 100,-. Hoeveel heeft ze nu
ongeveer over?

€ 40,-	€ 50,-	€ 60,-
--------	--------	--------

- d Er ligt 185 kg tuinaarde.
Lina zegt: 'Dat zijn 5 kruiwagens vol.'
Hoeveel kg tuinaarde doet Lina ongeveer
in 1 kruiwagen?

30 kg	40 kg	50 kg
-------	-------	-------

1 Kleur het deel.

$\frac{1}{2}$ deel

$\frac{1}{4}$ deel

$\frac{2}{4}$ deel

$\frac{1}{3}$ deel

$\frac{1}{6}$ deel

$\frac{2}{6}$ deel

Som

Hoeveel? Reken uit.

- a In pak zit het meest.
 b Samen pak.
 c Verschil pak.

SCHELPEZAND A	SCHELPEZAND B
halfvol	$\frac{1}{6}$ deel vol

Zo doe ik dat.

- a Geef met een streep op het pak aan hoeveel er nog in zit.
 Kijk bij welk pak de streep het hoogst staat: in pak A zit het meest.
 b Samen: zorg voor dezelfde verdeling, dan optellen.
 Pak A is halfvol, de breuk die daarbij hoort is $\frac{1}{2}$.
 $\frac{1}{2} + \frac{1}{6} = \frac{3}{6} + \frac{1}{6} = \frac{4}{6}$ Dus samen is het $\frac{4}{6}$ ($\frac{2}{3}$) pak.
 c Verschil: zorg voor dezelfde verdeling, dan aftrekken.
 $\frac{3}{6} - \frac{1}{6} = \frac{2}{6}$ Dus het verschil is $\frac{2}{6}$ ($\frac{1}{3}$) pak.

2 Hoeveel? Reken uit.

SCHELPEZAND A	SCHELPEZAND B
$\frac{1}{3}$ deel vol	$\frac{1}{6}$ deel vol

In pak zit het meest.
 Verschil pak.
 Samen pak.

SCHELPEZAND A	SCHELPEZAND B
halfvol	$\frac{1}{5}$ deel vol

In pak zit het meest.
 Verschil pak.
 Samen pak.

SCHELPEZAND A	SCHELPEZAND B
$\frac{1}{8}$ deel vol	$\frac{1}{4}$ deel vol

In pak zit het meest.
 Verschil pak.
 Samen pak.

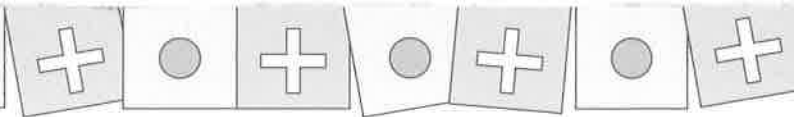
SCHELPEZAND A	SCHELPEZAND B
$\frac{2}{3}$ deel vol	$\frac{1}{3}$ deel vol

In pak zit het meest.
 Verschil pak.
 Samen pak.

SCHELPEZAND A	SCHELPEZAND B
halfvol	$\frac{3}{4}$ deel vol

In pak zit het meest.
 Verschil pak.
 Samen pak.

1 a Vereenvoudig.

$$\frac{3}{12} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{15}{20} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{6}{9} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{15} = \dots\dots\dots$$

b Haal de helen eruit.

$$\frac{8}{3} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{7}{4} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{24}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{19}{16} = \dots\dots\dots$$

c Reken uit.

$$\frac{1}{8} + \frac{5}{8} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \dots\dots\dots$$

$$1\frac{1}{3} - \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$$

$$1\frac{2}{3} - \frac{5}{6} = \dots\dots\dots$$

Som

Reken uit.

a $1\frac{5}{6} + \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$

b $3\frac{1}{8} - \frac{3}{8} = \dots\dots\dots$

Zo doe ik dat.

a Zijn de breuken gelijknamig? *Ja, reken de som uit.*
Nee, dan eerst gelijknamig maken.

$$1\frac{5}{6} + \frac{4}{6} = 1\frac{9}{6}$$

$$\text{Kun je er nog helen uithalen? } 1\frac{9}{6} = 2\frac{3}{6}$$

$$\text{Kun je nog vereenvoudigen? } 2\frac{3}{6} = 2\frac{1}{2}$$

b Zijn de breuken gelijknamig? *Ja, reken de som uit.*
Nee, dan eerst gelijknamig maken.

$$3\frac{1}{8} - \frac{3}{8}, \text{ wordt: } \frac{25}{8} - \frac{3}{8} = \frac{22}{8}$$

$$\text{Kun je er nog helen uithalen? } \frac{22}{8} = 2\frac{6}{8}$$

$$\text{Kun je nog vereenvoudigen? } 2\frac{6}{8} = 2\frac{3}{4}$$

2 Reken uit.

$$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \dots\dots\dots$$

$$1 - \frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$1\frac{1}{5} + \frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$4 - 2\frac{1}{8} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{2} + \frac{5}{6} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{9}{10} - \frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{6} + \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{3} - \frac{4}{9} = \dots\dots\dots$$

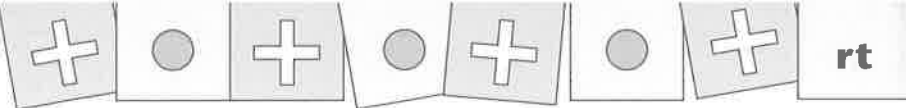
$$1\frac{1}{2} + \frac{1}{6} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{3}{5} - 1\frac{4}{5} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{5}{8} - \frac{7}{8} = \dots\dots\dots$$

1 Maak af.

$398 + 203 = 400 + \dots$

$400 - 99 = 400 - \dots$

$36 + 95 + 64 = 36 + 64 + \dots$

$396 - 98 = 398 - \dots$

$9,5 + 16,5 = \dots$

$338 - 85 - 15 = \dots$

$16 \times 9 = 16 \times 10 - \dots$

$264 : 3 = 270 : 3 - \dots$

$5 \times 199 = 5 \times 200 - \dots$

$816 : 8 = 800 : 8 + \dots$

$50 \times 46 = \dots$

$14,6 : 2 = \dots$

Som

Reken uit. Doe het handig.

$198 + 205 = \dots$

Zo doe ik dat.

Denk aan een 'mooi getal in de buurt' en reken die som uit. Bedenk dan wat je er nog mee moet doen om het juiste antwoord te vinden.

Van 198 maak je 200, dus $200 + 205 = 405$.

Het was 198 en geen 200, dus min 2. Dat is $405 - 2 = 403$.

2 Reken uit. Doe het handig.

$402 + 298 = \dots$

$51 + 96 + 49 = \dots$

$29,7 + 12,3 = \dots$

$8,1 + 4,3 + 2,7 + 1,9 = \dots$

$300 - 98 = \dots$

$759 - 102 = \dots$

$502 - 35 - 65 = \dots$

$18,5 - 9 = \dots$

$50 \times 48 = \dots$

$8 \times 35 = \dots$

$3 \times 9,95 = \dots$

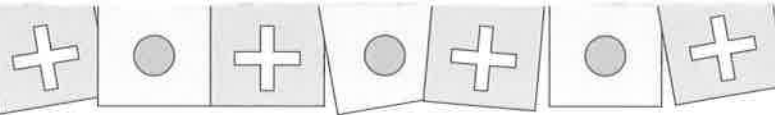
$7 \times 197 = \dots$

$396 : 4 = \dots$

$450 : 25 = \dots$

$187 : 17 = \dots$

$21,6 : 3 = \dots$

1

Bekijk de sommen. Je hoeft ze niet uit te rekenen.

Als je de som makkelijk vindt, zet je er een groen kruisje voor.

Vind je de som moeilijk, zet er dan een rood kruisje voor.

$$774 + 536 + 226 = \dots\dots\dots$$

$$681 - 298 = \dots\dots\dots$$

$$198 + 198 + 299 = \dots\dots\dots$$

$$387 - 110 - 77 = \dots\dots\dots$$

$$15,62 + 5,38 + 3,39 = \dots\dots\dots$$

$$2,50 - 0,45 - 0,55 = \dots\dots\dots$$

$$25 \times 32 = \dots\dots\dots$$

$$840 : 40 = \dots\dots\dots$$

$$7 \times 9,9 = \dots\dots\dots$$

$$2525 : 5 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 15,5 = \dots\dots\dots$$

$$28 : 1,4 = \dots\dots\dots$$

Som

Reken uit. Doe het handig.

$$1,29 + 3,65 + 2,71 + 3,35 = \dots\dots\dots$$

Zo doe ik dat.

Kijk naar de getallen achter de komma.

Zoek eerst getallen die samen 100 zijn:

$$1,29 + 2,71 = 4,00 \text{ en } 3,65 + 3,35 = 7,00.$$

$$\text{De som wordt nu: } 4,00 + 7,00 = 11,00.$$

2

Reken uit. Doe het handig.

$$236 + 188 + 364 = \dots\dots\dots$$

$$148 + 398 + 148 = \dots\dots\dots$$

$$0,19 + 2,49 + 0,81 = \dots\dots\dots$$

$$1,50 + 5,35 + 2,50 + 2,65 = \dots\dots\dots$$

$$19,8 + 12,6 + 22,4 + 15,2 = \dots\dots\dots$$

$$764 - 299 = \dots\dots\dots$$

$$567 : 7 = \dots\dots\dots$$

$$350 - 119 - 50 = \dots\dots\dots$$

$$3232 : 8 = \dots\dots\dots$$

$$423 - 197 = \dots\dots\dots$$

$$35 : 0,05 = \dots\dots\dots$$

$$2,40 - 0,64 - 0,36 = \dots\dots\dots$$

$$24 : 1,2 = \dots\dots\dots$$

$$32,7 - 6,8 = \dots\dots\dots$$

$$60 : 0,3 = \dots\dots\dots$$

$$25 \times 16 = \dots\dots\dots$$

$$11 \times 5,5 = \dots\dots\dots$$

$$0,25 \times 16 = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 9,9 = \dots\dots\dots$$

$$12 \times 12,5 = \dots\dots\dots$$

1 Vul de tabel in en reken uit.

1 kg aardbeien kost €

1500 g aardbeien kost €

2 kg aardbeien kost €

5 kg aardbeien kost €

Som

Hoeveel? Reken uit.

Zo doe ik dat.

Gebruik een tabel.

gewicht (g)	100	500	1000
prijs (€)	1,-	5,-	10,-

500 g fruit kost € 1 kg fruit kost €

2 a Hoeveel? Reken uit.

500 g kiwi's kost €

1 kg kiwi's kost €

1500 g kiwi's kost €

3 kg kiwi's kost €

b Moeder heeft 1,5 kg champignons nodig.

Ze moet bakjes kopen.

c Muhammed leest gemiddeld 6 bladzijden in 5 minuten.

In 1 uur leest hij gemiddeld bladzijden.

1 Vul de tabel in en reken uit.

100 g broccoli kost € $1\frac{1}{2}$ kg broccoli kost €
 250 g broccoli kost € 1750 g broccoli kost €
 750 g broccoli kost €

--	--	--	--	--	--	--

Som

Reken uit en vul in.

6 flacons kosten €
 10 flacons kosten €
 5 flacons kosten €

Zo doe ik dat.

Gebruik een tabel.

aantal flacons	8	2	6	10	5
prijs (€)	12,-	3,-	9,-	15,-	7,50

2 a Vul de tabel in en reken uit.

250 g kaas kost € 2 kg kaas kost €
 500 g kaas kost € 1750 g kaas kost €
 $1\frac{1}{2}$ kg kaas kost €

--	--	--	--	--	--	--

b Op een wandelkaart is de route van de camping naar het pannenkoekenhuis 7 cm lang.
 In het echt is de afstand 3,5 km.
 De route van de camping naar de speeltuin is op de kaart 5 cm lang.

Dit is in het echt km.

c Er zijn 160 kinderen. 15% van de kinderen is jongen.

Er zijn dus meisjes.

--	--	--	--	--

1 a Vul in. Kies uit: miljoen of miljard.

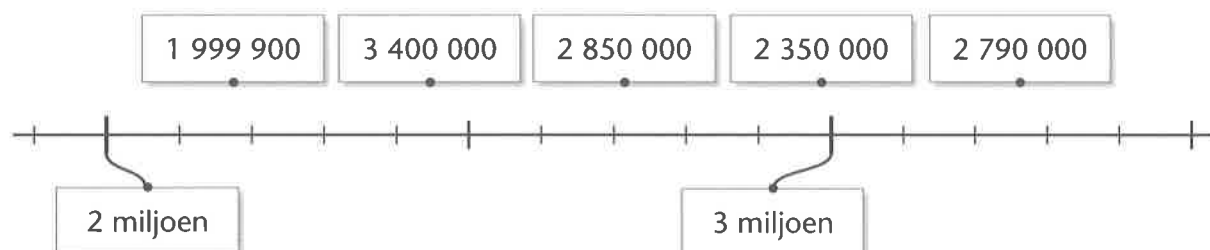
1 000 000 is 1

In de stad Parijs wonen ruim 2 mensen.

1 000 000 000 is 1

In India wonen ruim 1 mensen.

b Waar ongeveer op de getallenlijn? Trek lijnen.

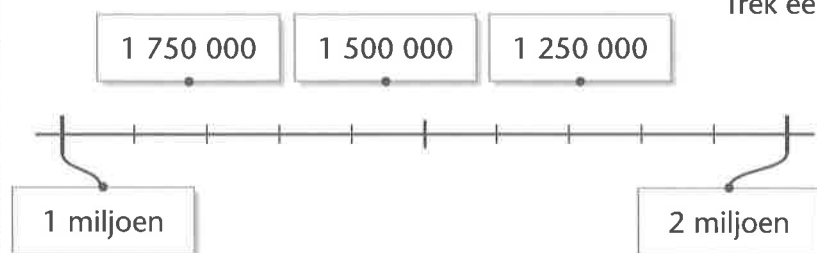

Som

a Vul in. Kies uit: miljoen of miljard.

- Bij 1 000 000 denk ik aan
- Bij 1 000 000 000 denk ik aan
- In Afrika wonen meer dan 800 mensen.
- 8 999 990 800 is bijna 9

b Waar ongeveer op de getallenlijn? Trek lijnen.

Zo doe ik dat.

a Vergelijk de uitspraak met wat je weet.

Bijvoorbeeld: op de hele wereld wonen bijna 7 miljard mensen, dus dan kunnen er in Afrika niet meer dan 800 miljard mensen wonen, dus moet je hier **miljoen** invullen.

Kijk uit hoeveel cijfers het getal bestaat: een 8 met daarachter 9 cijfers, dus dat is **miljard**.

b Spreek het getal uit. **Eén miljoen zeventhonderd vijftig duizend.**

Tussen welke miljoenen ligt het getal?

Tussen 1 miljoen en 2 miljoen.

Kijk naar de getallenlijn: welke getallen horen bij de streepjes? **1 000 000, 1 100 000, 1 200 000, 1 300 000, enzovoorts.**

Hoort het getal bij een streepje? Ja, trek een lijn naar het streepje. Nee, ga verder.

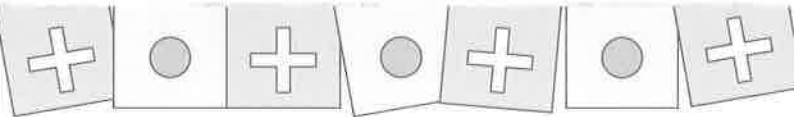
Tussen welke 2 getallen ligt het getal?

1 700 000 en 1 800 000

Welk getal ligt hier in het midden?

1 750 000

Trek een lijn naar de beste plaats.

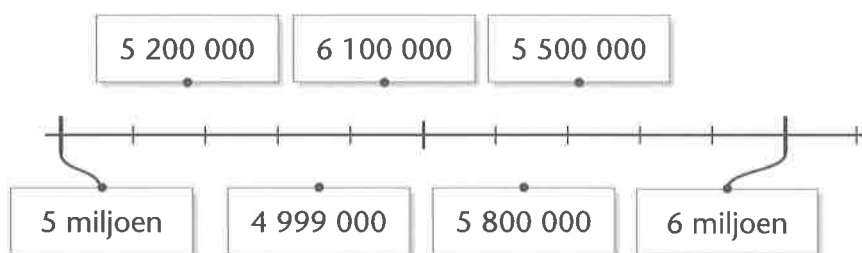

2 a Vul in. Kies uit: miljoen, miljard.

- Op de hele wereld wonen bijna 7mensen
- In Nederland wonen ongeveer 17 mensen.
- 14 999 999 is bijna 15
- 39 999 999 999 is bijna 40
- Bedenk een getal dat bijna 3 000 000 is.
.....

- Bedenk een getal dat ruim 8 000 000 000 is.
.....

b Waar ongeveer op de getallenlijn? Trek lijnen.

- 1** a Getallendictee.
Schrijf de getallen op met nullen.

.....

.....

.....

- b Rond af.

	op honderdtallen		op hele getallen		op 1 cijfer achter de komma
24 745	→	399,1	→	4,239	→
918,45	→	22,56	→	23,67	→

Som

- a Schrijf de getallen op met nullen.
25,4 duizend
5,7 miljoen
3,8 miljard

Zo doe ik dat.

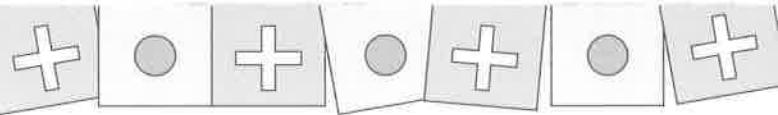
- a Spreek het getal uit.
Gaat het over duizend, miljoen of miljard?
Denk aan:
1 duizend = 1 000
1 miljoen = 1 000 000
1 miljard = 1 000 000 000
Schrijf het getal in het schema.

MD	HM	TM	M	HD	TD	D	H	T	E	
					2	5	4	0	0	→ 25 400
			5	7	0	0	0	0	0	→ 5 700 000
3	8	0	0	0	0	0	0	0	0	→ 3 800 000 000

- b Rond af.

	op honderdtallen
12 798	→ 12 800
	op hele getallen
238,3	→ 238
	op 1 cijfer achter de komma
13,04	→ 13,0

- b Op welk getal moet je afronden?
Zet een streep onder dit getal.
12 798 238,3 13,04
Kijk naar het cijfer dat er na komt.
Is dit cijfer 5 of meer? Rond dan naar boven af.
Is dit cijfer minder dan 5? Rond dan naar beneden af.

2 a Schrijf de getallen op met nullen.

1,4 duizend is

40,5 miljoen is

2,9 miljoen is

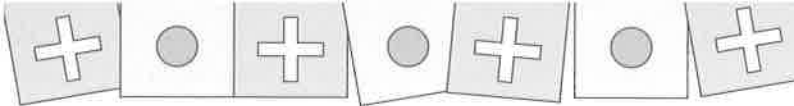
6,8 miljard is

16,2 miljard is

325,6 duizend is

b Rond af.

	op honderdtallen		op hele getallen		op 1 cijfer achter de komma
15 683	→	312,8	→	5,128	→
2348	→	38,4	→	9,283	→
598	→	126,9	→	40,15	→
396,12	→	15,21	→	26,78	→
9315,9	→	298,7	→	12,07	→

1 a Hoeveel procent? Reken uit.

Van de 150 dominostenen
zijn er 30 gevallen.

Dat is%.

Van de 100 stenen zijn er 25 geel.

Dat is%.

b Hoeveel procent korting krijg je? Vul in.

prijs	nieuwe prijs	korting
€ 100,-	€ 75,-	%
€ 20,-	€ 16,-	%

Som

a Hoeveel procent? Reken uit.

Luuk heeft 20 van de 80 stenen

laten vallen. Dat is%.

Van de 40 stenen zijn er 30 rood.

Dat is%.

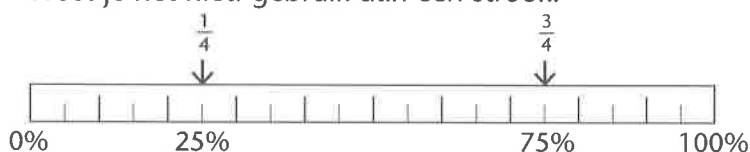
Zo doe ik dat.

a Reken uit welk deel het is. $\frac{20}{80} = \frac{1}{4}$ deel
en $\frac{30}{40} = \frac{3}{4}$ deel.

Welk percentage hoort bij het gevonden deel?

$\frac{1}{4}$ deel = 25% en $\frac{3}{4}$ deel = 75%

Weet je het niet: gebruik dan een strook.

b Hoeveel procent? Reken uit.

prijs	nieuwe prijs	korting (%)
€ 120,-	€ 90,-	%

b Teken een nieuwe tabel en vul die in.

prijs	nieuwe prijs	korting (€)	deel	korting (%)
€ 120,-	€ 90,-	€ 30,-	$\frac{1}{4}$	%

Reken eerst uit hoeveel korting je krijgt in euro.

€ 120,- - € 90,- = € 30,-.

Reken uit welk deel het is. $\frac{30}{120} = \frac{1}{4}$

Welk percentage hoort bij het gevonden deel?

$\frac{1}{4} = 25\%$

2 a Hoeveel procent? Reken uit.

Van de 600 dominostenen zijn er 60 omgevallen. Dat is%.

Van de 100 stenen zijn er 30 groen. Dat is%.

Tjebbe heeft 15 van de 60 stenen neergezet. Dat is%.

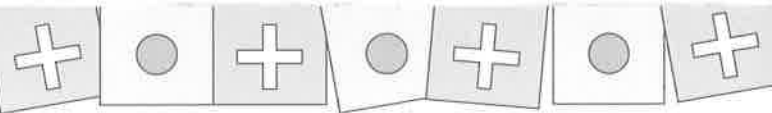
Anne heeft 25 van de 50 stenen laten vallen. Dat is%.

Linn heeft 75 van de 100 stenen neergezet. Dat is%.

b Hoeveel procent korting krijg je? Vul in.

prijs	nieuwe prijs	korting
€ 100,-	€ 60,-	%

prijs	nieuwe prijs	korting
€ 200,-	€ 180,-	%

- 1** Hoeveel procent? Reken uit.
8 van de 50 dominostenen zijn groen.

Dat is %.

Lize heeft al 56 van de 80 stenen neergezet.

Dat is %.

korting %.

Som

Hoeveel procent? Reken uit.

- a Maud heeft 320 van de 800 stenen laten vallen. Dat is %.

b

korting %.

Zo doe ik dat.

- a Reken uit welk deel het is. $\frac{320}{800} = \frac{40}{100}$ **deel**
Zet het gevonden deel om in procenten.
 $\frac{40}{100}$ **deel = 40%**
Zie je niet welk deel het is? Gebruik een verhoudingstabel.

aantal stenen	800	8	32	320
percentage (%)	100%	1%	4%	40%

- b Reken eerst uit hoeveel de korting is in euro.
€ 180,- - € 144,- = € 36,-.
Reken uit welk deel het is. $\frac{36}{180} = \frac{6}{30} = \frac{1}{5}$ **deel**.
Zet het gevonden deel om in een percentage.
 $\frac{1}{5}$ **deel = 20%.**

- 2** a Hoeveel procent? Reken uit.

16 van de 40 stenen zijn gevallen. Dat is %.

Van de 900 stenen zijn er nog maar 270 neergezet. Dat is %.

Finn heeft al 36 van de 60 stenen neergezet. Dat is %.

Yuan heeft 125 van de 625 stenen laten vallen. Dat is %.

9 van de 25 stenen zijn groen. Dat is %.

- b Hoeveel procent? Reken uit.

korting %.

korting %.

korting %.

- 1 a Vul de lege plaatsen in de tabel in. Gebruik je rekenmachine.

bezoekersaantallen tijdens het museumweekend

	ochtend	middag	avond	totaal
zaterdag	119	238	299	
zondag	93		176	624

- b Vul de bedragen op de bon in.
Gebruik je rekenmachine.
Hoeveel in totaal?

pen 2 × € 2,95 €
kaart 3 × € 1,75 €
totaal €

Som

Vul de lege plaatsen in de tabel in. Gebruik je rekenmachine.

souvenirverkoppen bij 'Typisch Hollands'

	week 1	week 2	week 3	totaal
zaterdag	583	326	298	
zondag	467		278	1119

Zo doe ik dat.

Wat moet je uitrekenen? *Alles wat ontbreekt.*

Wat weet je al? *Wat er allemaal op zaterdag verkocht is in week 1, 2 en 3.*

Moet je optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of delen? *De aantallen van week 1, 2 en 3 bij elkaar optellen.*

Toets die som in op je rekenmachine en vul de uitkomst in.

5	8	3	+	3	2	6	+	2	9	8	=
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Moet je nog iets uitrekenen? *Ja. Hoeveel er in week 2 op zondag verkocht is.*

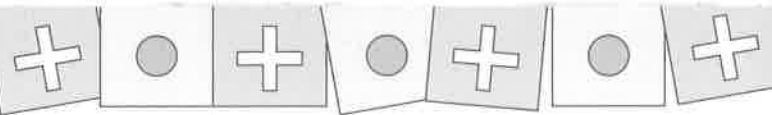
Wat weet je al? *De aantallen van week 1 en week 3 en het totaal.*

Moet je optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of delen? *De aantallen van week 1 en week 3 bij elkaar optellen en dit aantal van het totaal aftrekken.*

Toets de sommen in op je rekenmachine en vul de uitkomst in.

4	6	7	+	2	7	8	=	7	4	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1	1	1	9	-	7	4	5	=
---	---	---	---	---	---	---	---	---

- 2** a Vul de lege plaatsen in de tabel in. Gebruik je rekenmachine.

verkochte kaartjes rondvaartboot

	week 1	week 2	week 3	totaal
ma	85	117	186	
di	125	158		446
wo		192	236	583
do	119	187	209	
vr	256		196	687
za		261	258	713
zo	214	239		618

- b Vul de bedragen op de bon in. Gebruik je rekenmachine.
Hoeveel in totaal?

pen $3 \times \text{€ } 2,25 \text{ €}$

sleutelhanger $2 \times \text{€ } 1,35 \text{ €}$

pet $1 \times \text{€ } 6,95 \text{ €}$

totaal €

sticker $2 \times \text{€ } 1,95 \text{ €}$

klompjes $5 \times \text{€ } 0,95 \text{ €}$

molentje $3 \times \text{€ } 3,75 \text{ €}$

totaal €

beker $4 \times \text{€ } 1,25 \text{ €}$

onderzetter $6 \times \text{€ } 0,75 \text{ €}$

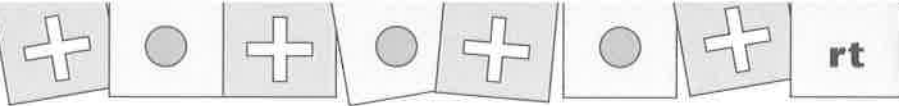
lepeltje $4 \times \text{€ } 2,35 \text{ €}$

totaal €

pen $3 \times \text{€ } 2,25 \text{ €}$

sleutelhanger $2 \times \text{€ } 1,35 \text{ €}$

totaal €

1 Reken uit met je rekenmachine en vul in.

a Voor € 20,- kun je pennen van € 3,95 per stuk kopen.

b Hoeveel klompjes zijn er gekocht?
Vul de bon in.

servetten	5 × € 2,45	€
klompjes	 × € 1,95	€
totaal		€ 25,90

Som

Hoeveel kost 1 glas?
Vul de bon in.

pen	4 × € 3,95	€
glas	3 × €	€
totaal		€ 28,55

Zo doe ik dat.

Wat moet je uitrekenen? **Alles wat ontbreekt.**

Wat weet je al? **Wat er gekocht is en wat het totaalbedrag is.**

Moet je optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of delen? **Eerst het bedrag van de pennen uitrekenen, dat is vermenigvuldigen.**

Toets die som in op je rekenmachine en vul de uitkomst in.

4	×	3	.	9	5	=	1	2	.	7	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Let op: heb je geen komma op je rekenmachine? Toets dan een punt in.

Moet je nog iets uitrekenen? **Hoeveel de 3 glazen samen kosten.**

Wat weet je al? **Het totaalbedrag van de kassabon en het totaalbedrag van de pennen.**

Moet je optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of delen? **Aftrekken.**

Toets die som in op je rekenmachine en vul de uitkomst in.

2	8	.	5	5	-	1	2	.	7	5	=	1	2	.	7	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Moet je nog iets uitrekenen? **Hoeveel 1 glas kost.**

Wat weet je al? **3 glazen kosten samen € 12,75.**

Moet je optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of delen? **Delen.**

Toets die som in op je rekenmachine en vul de uitkomst in.

1	2	.	7	5	:	3	=	4	.	2	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Moet je nog iets uitrekenen? **Nee, je weet nu dat 1 glas € 4,25 kost.**

2 Reken uit met je rekenmachine en vul in.

a Voor € 50,- kun je T-shirts van € 12,95 per stuk kopen.

b Hoeveel T-shirts zijn er gekocht?

c Hoeveel kost 1 sleutelhanger?

servetten	7 × € 2,45	€
sleutelhanger	2 × €	€
totaal		€ 27,05

klompjes	8 × € 1,95	€
T-shirt	 × € 12,95	€
totaal		€ 54,45

1 a Schrijf de breuk als kommagetal.

$$\frac{3}{10} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{3}{100} = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{1}{4} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{5}{1000} = \dots\dots\dots$$

$$6\frac{1}{5} = \dots\dots\dots$$

b Schrijf het kommagetal als breuk.

$$0,4 = \dots\dots\dots$$

$$10,2 = \dots\dots\dots$$

$$0,03 = \dots\dots\dots$$

$$5,009 = \dots\dots\dots$$

$$0,60 = \dots\dots\dots$$

$$11,07 = \dots\dots\dots$$

Som

a Schrijf de breuk als kommagetal.

$$\frac{4}{5} = \dots\dots\dots$$

Zo doe ik dat.

a Maak een breuk met noemer 10, 100 of 1000. Gebruik een verhoudingstabel.

4	
5	10

Spreek de breuk uit: $\frac{8}{10}$ is acht tiende

Let op de noemer van de breuk. De noemer is tienden.

Vul dit in het schema in.

T	E	t	h	d
	0	8		

= 0,8

b Schrijf het kommagetal als breuk.

$$14,08 = \dots\dots\dots$$

b Spreek het kommagetal uit. **Veertien achthonderdste.**

Schrijf het kommagetal in het schema.

Schrijf de breuk op. De breuk heeft een noemer van 10, 100 of 1000. **Acht honderdste.**

T	E	t	h	d
1	4	0	8	

= $14\frac{8}{100}$

2 a Schrijf de breuk als kommagetal.

$$\frac{1}{4} = \dots\dots\dots$$

T	E	t	h	d

$$\frac{4}{5} = \dots\dots\dots$$

T	E	t	h	d

$$15\frac{3}{4} = \dots\dots\dots$$

T	E	t	h	d

b Schrijf het kommagetal als breuk.

$$18,05 = \dots\dots\dots$$

T	E	t	h	d

$$15,7 = \dots\dots\dots$$

T	E	t	h	d

$$6,25 = \dots\dots\dots$$

T	E	t	h	d

1 a Schrijf de breuk als kommagetal.

$$\frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{9} = \dots\dots\dots$$

$$3\frac{3}{8} = \dots\dots\dots$$

$$2\frac{4}{20} = \dots\dots\dots$$

b Wat is hetzelfde? Trek lijnen.

0,04

$\frac{2}{5}$

0,025

$\frac{1}{25}$

0,4

$\frac{1}{40}$

2,8

$2\frac{5}{8}$

2,625

$2\frac{1}{4}$

2,25

$2\frac{4}{5}$

Som

a Schrijf de breuk als kommagetal.

$$3\frac{5}{8} = \dots\dots\dots$$

Zo doe ik dat.

a Maak een breuk met noemer 10, 100 of 1000.

Gebruik een verhoudingstabel of toets het in op je rekenmachine $5 : 8 =$

5	62,5	625
8	100	1000

Spreek de breuk uit; let op de noemer van de breuk.

Drie en zeshonderdvijfentwintig duizendste.

Teken een schema en vul de breuk in.

Schrijf het kommagetal erachter.

T	E	t	h	d
	3	6	2	5

= 3,625

b Wat is hetzelfde? Trek lijnen.

0,02

$\frac{1}{40}$

0,025

$\frac{1}{50}$

b Spreek het kommagetal uit. **Twee honderdste.**

Teken een schema en schrijf het kommagetal erin.

T	E	t	h	d
	0	0	2	

= $\frac{2}{100} = \frac{1}{50}$

Lees nu de breuk af. De breuk heeft een noemer van 10, 100 of 1000. **Twee honderdste.**

Vereenvoudig de breuk en kies dan de juiste breuk uit.

$$\frac{2}{100} = \frac{1}{50}$$

2 a Schrijf de breuk als kommagetal.

$$5\frac{6}{1000} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{6} = \dots\dots\dots$$

$$4\frac{3}{25} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{3} = \dots\dots\dots$$

$$7\frac{3}{8} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{9} = \dots\dots\dots$$

$$15\frac{7}{20} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{30} = \dots\dots\dots$$

b Wat is hetzelfde? Trek lijnen.

0,2

$\frac{1}{4}$

0,02

$\frac{1}{5}$

0,25

$\frac{1}{50}$

